

BRÁZDA

Spišská Kapitula
1815 1990

časopis seminaristov

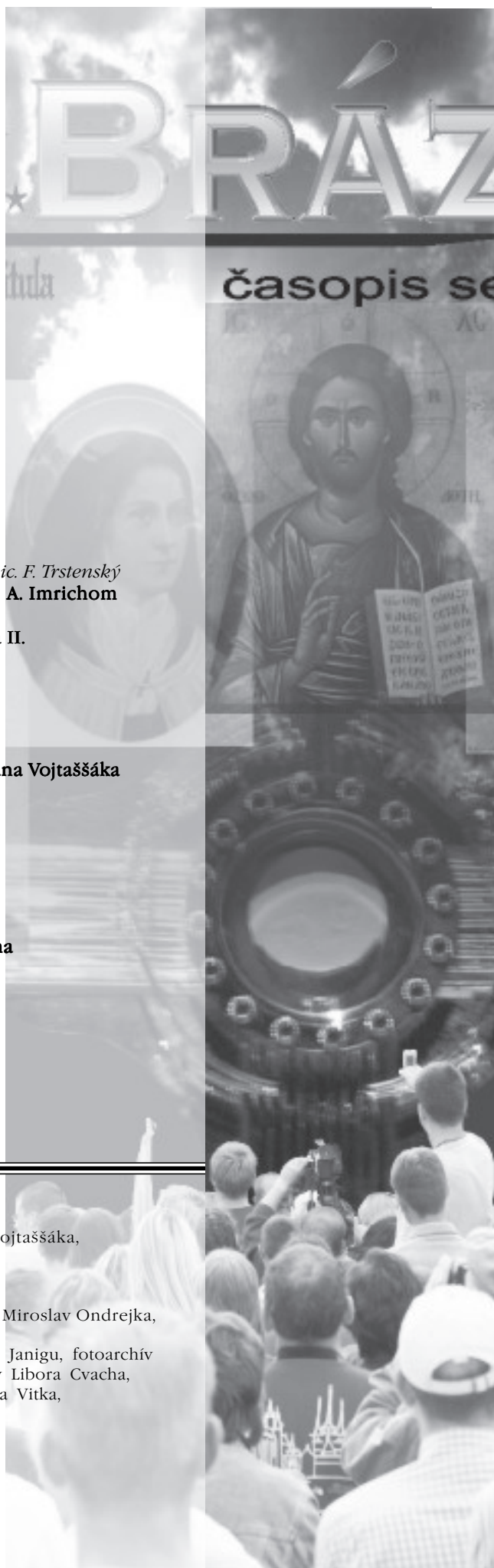
ROČNÍK XIV, číslo 3, december 2005

ROČNÍK XV, číslo 1, 2006

obsah

- 3 Slovo na záver (alebo na úvod?)**
Vincent Pollák
- 4 Dlhoočakávaný biskup**
ThDr. Alojz Frankovský
- 6 Nová misia (novokňazi)**
spracoval Peter Zibura
- 8 Amos Tatranský**
Ján Piatak
- 9 Symbol v živote Cirkvi**
Luboš Laškoty
- 10 Ján Maga**
Pavol Jurčaga
- 12 Ako zomrel Judáš?**
Milan Kerdík, preklad zrevidoval SBALic. F. Trstenský
- 14 Na obraz Ježiša Krista, rozhovor s Mons. A. Imrichom**
rozprával sa Peter Zibura
- 15 Nezabúdame, 1. výročie smrti Jána Pavla II.**
Martin Majda
- 16 Život je ako maratón**
Matúš Reiner
- 17 Horoskopy**
Gleb Česnokov
- 18 Prorocké slová - prvý pastiersky list b. Jána Vojtaššáka**
spracoval Milan Kerdík
- 19 Ilúzia, Žalúzie - básne**
Lubo Krestian
- 20 Don Sersen**
spracoval Matúš Reiner
- 21 Kráčajme cestou nádeje - „Rok nádeje“**
poskytla sr. Justitia
- 22 Miesto stretnutia - Výstava Svätého písma**
spracoval Michal Janiga
- 24 Kráčajme v pravde**
Michal Janiga
- 25 Novinky**
spracoval Miroslav Ondrejka
- 27 Správy**
spracovali Florián Volf a Roman Vitko

Časopis seminaristov v Spišskej Kapitule.
Vydáva Nadácia kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka,
Spišská Kapitula 12, 053 04 Spišské Podhradie.
E-mail: brazda@kapitula.sk.
Rediguje redakčná rada, ktorú vedie Michal Janiga.
Číslo technicky pripravili: Martin Majda, Peter Zibura, Miroslav Ondrejka,
Matúš Reiner.
Ilustračné foto: elektronický zdroj, fotoarchív Michala Janigu, fotoarchív
Pavla Drdáka, fotoarchív Vincenta Polláka, fotoarchív Libora Cvacha,
fotoarchív Miroslava Žmijovského, fotoarchív Romana Vitka,
fotoarchív redakcie Brázda.
Redakcia má právo na úpravu článkov.
Číslo neprešlo odbornou jazykovou úpravou.
Tlač: MTM, Levoča.
Pre vnútornú potrebu.

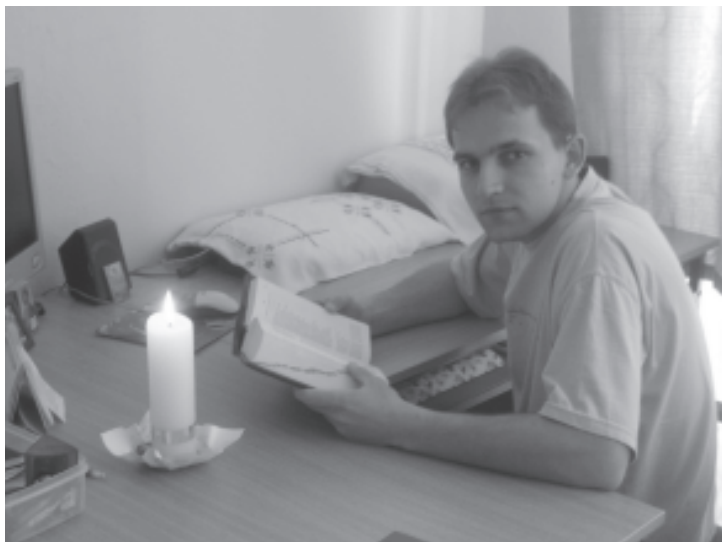
Slovo na záver (alebo na úvod?)

Pováčšine sa zvykne začínať akýkoľvek článok známym citátom z Jánovho evanjelia: „Na počiatku bolo Slovo...“ (Jn 1, 1), no ja chcem začať od konca. Pár mesiacov nás, diakonov, delí od historického okamihu nášho kresťansko-katolíckeho života, života v povolani a službe Božiemu kráľovstvu. Tento okamih znamená však zavŕšenie formácie v kňazskom seminári a začiatok samostatnej a o to náročnejšej práce v Kristovej vinici.

Vo finálnej rovinke šiesteho ročníka výchovy v seminári chcem povedať svoju vlastnú skúsenosť. Čas prežitý a strávený v seminári je skutočne časom milosti a požehnaní. Aj so všetkým, čo k tomu patrí. Jasné, že bez problémov a skúšok to nejde. Len Všemohúci vie, koľkokrát sme bojovali za svoje povolanie, za požehnanie, za vytrvalosť na ceste, za vernosť, za prekonanie seba a svojej pýchy, za... A On s nami. Uvedomujeme si, ide o vážne rozhodnutie, o vážny krok, o odovzdanie seba a všetkého, čo máme. A všetky, skutočne všetky, situácie Boh dokáže vo svojej láske premeniť a zužitkovať pre svoj cieľ, pre cestu, ktorú určil každému jednému z nás, každému kňazovi, každému diakonovi, ba každému bohoslovcovi. Od nás sa žiada len tak málo, zrieknuť sa seba, zrieknuť sa svojej pýchy, zrieknuť sa snahy robiť všetko a byť všade. Je to skutočne tak málo?

Nikdy nezabudnem na chvíle strávené v modlitbe, na prechádzke, v kaplnke, na adorácii, v rozhovore, na kolokviách, v kabinetoch, na učebni, v myčke, na brigáde, cez akademický rok aj cez prázdniny. To všetko má v mojom srdci miesto. To všetko je súčasťou času milosti a požehnaní v seminári, času formácie a prípravy pre zodpovedné rozhodnutie odovzdať svojho ducha a svoj život do rúk otca biskupa, do rúk Pána.

Bol som raz na návšteve v jednej rodine. Veľmi som sa tešil, že budem môcť prežiť istý čas v ich spoločenstve a krátku dobu žiť spolu s nimi. Avšak bola to zvláštna rodina. Chýbal

otec, osobnosť v pravom slova zmysle pokorná a nasledovania hodná. Na deťoch to bolo hneď poznať. Nevedeli si zvyknúť na poriadok, ktorý mali plniť; nedokázali pochopiť, ak im bolo niečo ponúknuté bez príkladu otca; a situáciu vnímali len ako nutnosť. Jednoducho povedané, v tej rodine každý konal buď tak, ako mu hovorilo srdce, alebo tak, aby ho nikto nevidel a neprichytil, že robí zle. Niektoré z detí si všímali starších verných a pokorných súrodencov a vnímali v nich aspoň štipku príkladu otca. Iný zas len nevystrčil rožky, aby som čím skôr dospel a mohol odísť do sveta.

Bola to pre mňa zvláštna skúsenosť. Od tej chvíle prosím o prítomnosť otca v každej rodine, o prítomnosť osobnosti, ktorá ukáže všetkým členom, že je tu pre nich, a že ich má rada. Toto pranie nech je s každým bohoslovcem na každom kroku, lebo „Boh je láska...“ A potrebujeme sa stať dobrými otcami v kňazstve, aby sme zodpovedne viedli veriacich.

Vincent Pollák

Dlhoočakávaný biskup

**Pri príležitosti 70-tich narodenín
diecézneho biskupa
Mons. Františka Tondru
(*4. 6. 1936)**

Naša Spišská diecéza od r. 1951 nebola riadená biskupom. Jej posledný biskup, dnes už Boží sluha, Mons. Ján Vojtaššák, bol r. 1950 internovaný v domácom väzení v biskupskej rezidencii a v r. 1951 odsúdený na 24 rokov odňatia slobody. Zomrel 4. augusta 1965 v Ríčanoch pri Prahe.

Ešte kým bol biskup Vojtaššák vo väzení, Boží ľud našej diecézy úpenlivo čakal na jeho vyslobodenie. Po svojom prepustení bol však staručký biskup umiestnený do domáceho väzenia mimo milovaného Slovenska a svojej diecézy. Veriaci márne čakali na jeho návrat. Po smrti biskupa Vojtaššáka sme potrebovali nového biskupa. Táto naša túžba bola sprevádzaná vrúcnyimi modlitbami. Jej splnenie sa uskutočnilo až 9. septembra 1989, keď nám Svätý Otec Ján Pavol II. daroval biskupa v osobe Prof. Mons. ThDr. Františka Tondru, rodáka zo Spišských Vlách. V tento radostný deň ho na biskupa ako hlavný konsekrátor vysvätil Jozef Kardiánal Tomko v našom Katedrálnom chráme sv. Martina, biskupa a vyznávača.

O tom, že bol nový spišský biskup skutočne dlhoočakávaný, svedčí aj vyše osemdesiat-tisícový zástup veriacich, predovšetkým z našej ale aj z iných diecéz Slovenska, ktorí boli pri slávení biskupskej vysviacky.

Osobne som sa tejto slávnosti zúčastnil spo-

lu so svojimi vtedajšími farníkmi z Lúčok pri Ružomberku. Už pri návrate domov, ale aj dlho po ňom, bolo z úst našich veriacich najčastejšie počuť slová: „Konečne sme sa dočkali!“

Tí, ktorí sa hlbšie zamýšľali nad úlohou diecézneho biskupa, predovšetkým kňazi, ktorí prežili devastáciu náboženských hodnôt a s ňou aj akýchkoľvek iných hodnôt za najnásilnejšieho a za najvražednejšieho komunistického režimu, hovorili: „Tento biskup to nebude mať ľahké. Čaká ho veľa a ťažkej práce.“ A naozaj, mnohé veci bolo treba začínať z bodu nula, v mnohom by sa bolo treba odvolať na nejaké skúsenosti. Tých ale v tom čase ešte nebolo.

Otec biskup František, v odovzdanosti do Božej vôle, začína reštaurovať našu diecézu. Nielen reštaurovať, ale aj budovať. Veď v tom čase bolo už vyše dvadsať rokov po Druhom vatikánskom koncile, ktorý na jednej strane zostal verný doterajšej tradícii, no zároveň si v duchu tejto tradície všima znaky časov a reaguje pozitívne na oprávnené požiadavky doby, ale aj upozorňuje na jej omyly.

V úvode som spomínal, že Svätý Otec nám daroval biskupa v osobe otca Františka Tondru. Teraz, keď si všimam jeho počínanie v tejto službe, musím dodať, že nám Svätý Otec daroval osobnosť. Robí ho ňou jeho biskupská angažovanosť pre našu diecézu. Použijem analógiu latinského výroku: Poeta nascitur, orator fit (básnik sa rodí, rečník sa stáva) a vyjadrím ho slovami: osoba sa rodí, osobnosť sa stáva.

Na začiatku jeho biskupskej služby sa odohralo to, čo v začiatkoch apoštolskej činnosti sv. Pavla. V Skutkoch apoštolov o tom čítame: „Len choď, lebo jeho som si vyvolil za nádobu, aby zanesol moje meno pohanom aj kráľom i synom Izraela. A ja mu ukážem, koľko musí trpieť pre moje meno“ (Sk 9, 15-16). Aj nášho otca biskupa zastihlo, povedané slovami Tridentského koncilu, Božie navštívenie v podobe choroby. Ťažkej a nie krátkej. Mimoriadny dojem na mňa však vždy urobí, keď pri stretnutí s ním, on sa pýta ako prvý: „Ako sa máš? Ide to vo farnosti? Dokážeš povyplácať výdavky vo farnosti, keď tak všetko dražie? Nie on sa sťažuje, ale zaujíma sa o druhého, konkrétne v tomto prípade o mňa a o moju farnosť.“

Na rekolekciách nám kňazom, okrem iného, prízvukuje: „Buďte dobrí a nie dobráci!“ Koľko múdrosti sa skrýva v týchto slovách! Dobrák je ten, ktorému nezáleží na princípoch. Túži len po tom, aby nikdy s nikým neprišiel do konfliktu. Dobrý je ten, kto je ústretový ľuďom

vo všetkých rozumných požiadavkách, ale nikdy nie na úkor princípov, ktoré sú nemeniteľné. Už v 19. stor. John Kardinál Newman upozorňoval na nebezpečenstvo takého kresťanstva, ktoré sa zredukuje len na akúsi malomeštiacku slušnosť.

Nechcem, ani nemôžem byť úplný vo svojom hodnotení, ale málo by som povedal, keby som nespomenul skromnosť biskupa Františka v materiálnych veciach. Všade, kde účinkoval ako kňaz, zveľadoval kostoly a fary. Nie však ako dôkaz prepychu, ale kvôli praktickej potrebe. Mal som možnosť dívať sa na jeho prácu tohto druhu, ba ju aj užívať na Hnileckej fare. Ľudia sa tešili z toho, čo sa za jeho pôsobenia v tejto farnosti porobilo a nezarmucovali sa z výčitiek, že to ešte nemáte, čo ste doteraz robili, lebo také slová z jeho úst nevyšli.

Náš dlhoočakávaný biskup je prístupný. Neraz som si povedal a pred bratmi kňazmi hovorím, že nemusím byť v prezbyterskej rade, mne stačí, že mám možnosť navštíviť biskupa a povedať mu svoje predstavy. To môže povedať každý kňaz. Len aby sme tie predstavy mali a poslúžili nimi. To ale neznamená, že mám právo na absolutizovanie svojich názorov! Mám právo nimi poslúžiť.

Náš biskup jubiluje. 4. júna 2006 sa dožíva 70 rokov. Modlíme sa, aby dlhoočakávaný biskup bol dlho-dlho medzi nami a pod jeho vedením jeho a naša diecéza vivat crescat et floreat a jej historická existencia nech sa raz zavŕši v blaženej večnosti.

ThDr. Alojz Frankovský, PhD.

**„Skvíca je a nevädnuca múdrosť,
ľahko ju uzrú tí, čo ju milujú,
nájdu ju tí, čo ju hľadajú.“**

(Múd 6,12)

Drahý otec biskup.

K Vášmu životnému jubileu, ktoré oslávite 4. júna 2006 Vám chceme vyprosovať aj my, vaši bohoslovci, opravdivú múdrosť o akú prosil aj kráľ Šalamún: „Daj mi múdrosť, prisediacu tvojho trónu, a mňa nevyľučuj z počtu svojich detí. Vyšliže ju zo svätého neba a zošli z trónu tvojej velebnosti, aby so mnou bola pri mojom konaní a aby som vedel, čo je milé tebe“ (Múd 9,4.10.). Nech Vás dobrotivý Nebeský Otec obdarí zdravím a radosťou nad ľuďmi, ktoré Vám zveril. V modlitbách Vás vkladáme Márii k nohám, aby Vás požehnala a ochraňovala pri všetkej Vašej práci ako svojho syna.

Mária, matka milosrdenstva, oroduj za nášho otca biskupa.

Vaši bohoslovci

**„Bol chorý istý Lazár z Betánie,
z dediny Márie a jej sestry Marty.
Bola to tá Mária, čo pomazala Pána
voňavým olejom
a poutierala mu nohy svojimi vlasmi.
Jej brat Lazár bol chorý.
Preto mu sestry poslali odkaz:
„Pane, ten, ktorého miluješ, je chorý.“
(Jn 11, 1-3)**

Nežne si ma vinieš k Srdcu.

**Keby si chcel lásku ku mne silou
vyjadriť,
už by som nežila.
Tvoje objatie by ma zabilo.**

**Tvoja láska však nezabíja,
lež kriesi mŕtvych a to je moje
šťastie.
Dievčatko, mládenec a Lazár sú toho
dôkazom.**

**Láskou som chorá s Magdalénou.
Slzami ľútosti umývam Ti nohy.
Lekára potrebujú chorí.**

**Nohy, čo Panna láskala,
s Máriou natriem olejom voňavým,
vlasmi poutieram, bozkom ozdobím.**

**Nikto to nevidel.
Šťastná som.**

Dôverujem!

Sr. Salezia

Nová misia

So záverom akademického roka 2005/2006 prichádza aj chvíľa, keď vzťahy, niektoré vytvorené ťažšie iné ľahšie, musia zmeniť svoju formu. Áno, je to čas vysviacky našich spolubratov diakonov na presbyterov. Prijímu tak novú misiu v službe Božiemu Kráľovstvu. A preto, aby nezostali zapísaní len v našej pamäti, požiadali sme niekoľkých, aby sa s nami podelili o svoje objavy a skúsenosti.

Čím by mala byť Eucharistia pre bohoslovca a následne kňaza, a ako môžeš i ty dnes byť „eucharistiou“?

Ako bohoslovci a neskôr ako kňazi mnoho počúvame a hovoríme o Bohu a o Božom slove. Eucharistia má byť pre nás vnútornou silou žiť Božie evanjelium navonok.

Myslím si, že najlepším spôsobom, ako dnes môžem byť „eucharistiou“ je darovaním sa pre druhých, presne tak, ako sa nám Ježiš daroval v Eucharistii. Táto služba darovania sa druhým ma má priviesť k úplnému darovaniu sa Bohu. Tak ako sa celý Ježiš v Eucharistii dáva mne, tak sa ja skrze druhých ľudí mám celý darovať Ježišovi. A najkrajším spôsobom to môžem vykonať práve vtedy, keď prijímam Eucharistiu.

Peter Sakmár

Ako možno objaviť osobné povolanie ku kňazstvu, či zasvätenému životu v čase, ktorý dýcha materiálom a do popredia kladie svoje vlastné pohodlie?

Myslím, že najlepšie sa to dá tak, že človek objaví a stretne nejakého človeka – nejaký vzor – kňaza, rehoľnú sestru, ale aj zbožne žijúceho muža či ženu v manželstve. A z toho stretnutia si začne dávať otázky: Prečo tak žijú? O čo im ide?...

V dnešnej dobe je dôležité vnímať a rozmyšľať, dávať si otázky a hľadať na ne odpoveď. Neuzatvárať sa pred svetom a ľuďmi, ale rozprávať sa s nimi, komunikovať, spoznávať ich... Boh vložil do človeka túžbu po šťastí a človek sa ju snaží naplniť. Skúša to, kde sa to len dá. Ten, ktorý je vnímavý a rozmyšľa, raz príde na to, že to materiálne ho neuspokojí, že to je málo. Ak nerezignuje, ale hľadá ďalej, verí tomu, tak to svoje šťastie raz isto nájde.

Ján Rimbala

ukladanie rúk

Kedy a ako možno v živote kňaza zažiť, precítiť i odovzdať to, že Boh je „Bohatý na milosrdenstvo“?

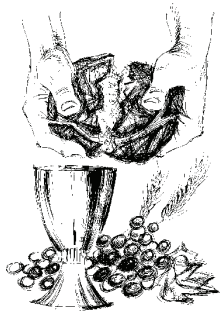
Zaujímavá otázka, keďže ešte nie som kňaz, ale iba diakon. Podľa mňa dôkazom, že Boh je „Bohatý na milosrdenstvo“ je vysviacka diakonská, kňazská i biskupská, pretože hriešny človek sa stáva „alter Christus“. Ďalej kňaz zažije božie milosrdenstvo, keď sám prijíma rozhorenie vo sviatosti zmierenia. A napokon ho kňaz zas odovzdáva pri vysluhovaní sviatosti zmierenia, a tiež keď on sám odpúšťa svojim bližným. To, že Boh je „Bohatý na milosrdenstvo“ dokazuje každý deň, len treba mať otvorené oči a vnímavé srdce, ktoré má byť tiež takto bohaté, lebo len vtedy dokáže budovať Božie kráľovstvo.

Michal Holík

Čo považuješ za najdôležitejšie vo formácii a ako by sa to malo prejavovať v priestore a čase, v ktorom sa momentálne nachádzame?

Najdôležitejšie vo formácii je vytvoriť si osobný vzťah s Kristom. Kňaz je jeho služobník a tak roky v seminári majú byť tými najkrajšími, ktoré prežijeme v Ježišovej škole. Nemenej dôležitý je osobný príklad a zážitok ľudskosti zo strany formátorov i spolubratov. Nesmieme zabudnúť ani na intelektuálny rozmer formácie. Kňaz nesmie žiť mimo sveta, vo svojich predstavách a ilúziách. Bl. Matka Tereza hovorí: „Ako Ježiš patrila a patrí všetkým ľuďom, tak aj my im máme patriť. Teda nežijem len pre seba, ale tiež pre bližného a pre svet, do ktorého nás Boh usadil.“

Peter Jurčaga

V čase, kedy sa nám ponúkajú rozličné „hodnoty“, ktoré nás len zdanelivo robia šťastnými, čo by malo byť tými najdôležitejšími hodnotami v živote kňaza a ako nimi „nakaziť“ ostatných okolo?

V živote hodnoty kňaza mali by vychádzať z dôvery Bohu. O aké hodnoty mal by sa oprieť, aby nakazil ostatných? 1. LÁSKA - božská čnosť, ktorá tlmočí Boha na zemi...(zahŕňa v sebe celú komunikáciu s Bohom) - provokuje každého byť o niečo jemnejší, tolerantnejší...

2. SPRAVODLIVOSŤ - vlastnosť, ktorá nám rúca dojem „zdravého“ sebavedomia. Odkrýva nám skutočnú pravdu o nás. V živote kňaza nie je zárukou „obľúbenosti“ v ľudských očiach, ale v božích áno.

3. SPOLAHLIVOSŤ - termín, ktorý určuje kredit človeka - kňaza.

Aplikácia týchto slov by mala priniesť zmenu môjho života i tých okolo mňa.

Róbert Gurčík

Marek Boča

Ako hodnotíš čas strávený v seminári, a čo by si vo svojej autoformácii urobil lepšie?

Obdobie strávené v seminári je pre mňa čas, ktorý chápem ako veľkú milosť danú Bohom pre môj duchovný a intelektuálny rast. Uvedomujem si, že tento čas je veľmi potrebný a bez osobnej formácie to nie je v kňazstve možné. Individuálna autoformácia je najdôležitejším elementom v celkovej formácii a všetko ostatné, s čím sa bohoslovec v seminári stretáva jej má byť nápomocné. Ak berieme svoj vzťah ku kňazstvu vážne,

17. júna 2006 o 10:00 hod. v Katedrále sv. Martina v Spišskej Kapitule vkladáním rúk a modlitbou otca biskupa príjme kňazské sviatenie 18 diakonov Spišskej diecézy.

Na obrázku (zľava): Jozef Hurák, Michal Holík, Milan Kačaliak, Miroslav Baloga, František Benko, Marek Boča, Pavol Jurčaga, Róbert Gurčík, Štefan Hrbček, Peter Sakmár, Mons. Andrej Imrich (spišský pomocný biskup), Mons. František Tondra (spišský diecézny biskup), Mons. Štefan Sečka (spišský pomocný biskup), Peter Jurčaga, Adam Rataj, Ján Rimbala, Ján Piatak, Róbert Móres, Miroslav Žmijovský, Pavol Tondra, Vincent Pollák

Amos Tatranský

Poznali ste ho? Pod týmto pseudonymom zvykol vystupovať Jozef Krišanda. Tatranský, to bolo na neho ako šité. Viacerí ho poznali ako milovníka prírody, ktorú obdivoval a chránil. Poskytovala mu priestor na zastavenie i zamyslenie. „Zastaňte na cestách a vidte, skúmajte dávne chodníky; a kde je dobrá cesta, choďte po nej, tak si nájdete odpočinok pre dušu.“ (Jer 16, 6) Deti, mládež, ale i mnohí dospelí by vedeli rozprávať o jedinečných spoločne prežitých chvíľach na skalách, vo vzduchu, či pri pozorovaní nočnej oblohy.

Pred prínemením Tatranský však stojí meno Amos. Prečo? Vyjadruje, že Jozef bol v prvom rade kňaz. Amos mu bol veľmi blízky. Patril medzi menších prorokov. V hebrejčine toto meno znamená „zaťažený bremenom“. Bol to pastier a narezávač poľných fíg. V čase veľkého náboženského a mravného úpadku ho Boh povolal do Bet-Elu, centra Izraelskej modloslužby. Obžalobnými prorockými rečami sa Amos obracal proti krivdám páchaným v krajine, najmä v administratíve, súdnictve a hospodárstve. Hrozil boháčom, ktorí si zveladovali majetky a pritom šliapali po chudákoch. Hoci bol nízkeho postavenia, vo svojom prorocktví prejavoval mimoriadny rečnícky talent a literárne vlohy. V deviatich kapitolách vidíme jemný odtieň jeho reči sapienciálneho rázu, ale i prejavy lyrického nadsenia a jemnej irónie v slovných hračkách. Vyznačoval sa mimoriadnym lapidárnym štýlom. Na vyjadrenie svojho posolstva s bohatou myšlienkovou náplňou často používal iba niekoľko výstižných a bleskových slov, ktoré pôsobili mocne a presvedčivo. Vo svojej reči sa nebál vysloviť ani tvrdé: „Beda.“ (Am 6, 1)

Jozef si už ako bohoslovec napísal do zošita tieto slová: „Pre muža je dobre, keď nesie svoje jarmo od mladi.“ (Nár 3, 27) V závete napísal: „Ornát ch-

cem mať v truhle červený, lebo som mal rád Ducha Svätého, toho neviditeľného a mocného priateľa. Zároveň si prajem červený ornát, lebo som si vždy vyberal ťažšiu cestu, hoci som možno pôsobil statickým dojmom.“ V tichosti viedol ostatných desať rokov veriaciach štyroch obcí. Bol pastierom pre mladých i starších, Rómov i nerómov. Zvykol hovoriť: „Mám rád všetky moje ovečky“. Na všetkých mal otcovskú ruku, ktorá vedela podržať, ale aj pokarhať. Nie pästami, ale perom v ruke obhajoval trefne a pružne katolícku vieru na podklade Božieho slova. Ľudia ho poznali z článkov, ktoré vyjadrovali realitu dnešnej spoločnosti. Robil to ako prorok Amos jemnou iróniou v slovných hračkách. Jeho „beda“ mocným tohto sveta malo váhu, lebo bol prísny v prvom rade na seba. Po radu k nemu chodili mnohí. Často ich pritiahli kázne, ktoré boli premeditované.

Kniha proroka Amosa obsahuje deväť kapitol. Je to málo, alebo veľa? Vdp. Jozef Krišanda žil necelých 37 rokov. Je to málo, alebo veľa?

Určite stihol napísať dosť do ľudských srdc. Najlepšie to asi vyjadril on sám v jednom z jeho posledných článkov: „Niekedy mi to v živote pripadá ako na skúške. Skúšajúci vidiac, že sa študent učil, nedá mu veľa rozprávať a aj proti jeho vôli mu povie: »Stačilo, jedna. Môžete ísť!« Akoby Ježiš povedal: »Stačilo, bol si verný nad málom, ustanovím ťa nad mnohým: vojdí do radosti svojho pána« (porov. Mt 25, 21).

Ján Piatak

SYMBOL V ŽIVOTE CIRKVI

Blížime sa k vyvrcholeniu tajomstva spásy. „Podvečer je nám hosťom plač a radosť nad ránom“ (Ž 30, 6b). Tak hovorí žalmista. Svetlo prišlo na svet a tmy ho neprijali, no svetlo vo tmách svieti- tak napíše evanjelista. „Za mrakmi je moje milované slnko.“ Dosvedčuje blahoslavená sestra Zdenka.

Prečo je potrebné utrpenie k víťazstvu, smrť k životu...prechod od Veľkého Piatku k Veľkonočnej Nedeľi? Odpoveď na toto neustále prečo nám ponúka svätá liturgia. Slávenie Veľkonočného trojdnia je vrcholom všetkých symbolov v liturgii. Toto trojdnie sa odborné nazýva trídium. Pozostáva zo Zeleného Štvrtku, Veľkého Piatku a Bielej Soboty. Tu sa ukazujú najhlavnejšie udalosti z Ježišovho života- **Smrť a zmŕtvychvstanie**. Každá svätá omša je výrečným svedectvom tejto dôležitej pravdy. Slová po premenení nás k tomu vyzývajú: „Smrť tvoju Pane zvestujeme a tvoje zmŕtvychvstanie vyznávame, kým neprídeš v sláve.“ V krátkosti sa pozrieme na jednotlivé sväté dni.

Zelený Štvrtok. Tento deň ešte patrí k pôstnej dobe, ale večernou omšou na pamiatku Pánovej Večere sa začína Veľkonočné trojdnie. Tým sa vlastne začína veľkopiatočková spomienka na utrpenie Pána, keď slávil Poslednú večeru v spoločenstve s apoštolmi a ustanovil Eucharistiu. „Pán Ježiš v tú noc, keď bol zradený, vzal chlieb, vzdával vďaky...“ (por. 1 Kor 11, 23-24a).

Tradícia nám opisuje, že tento deň sa zmierovali kajúcnici s Cirkvou a s Bohom, aby spoločne s ostatnými mohli mať účasť na Sviatosti jednoty- Eucharistii. Tiež sa konalo posvätenie olejov. Pomazanie takýmto olejom bolo znakom úzkeho spojenia s Kristom. Liturgické texty nás v duchu prenášajú do večeraďla- miesta, kde Pán Ježiš slávil so svojimi učeníkmi židovskú Paschu. Vtedy pri poslednej Večeri ustanovil eucharistickú obeť svojho Tela a Krvi. Takisto ustanovil aj sviatosť kňazstva. Netreba zabudnúť na udalosť keď Judáš odišiel od spoločného stola a vrátil sa s vojakmi, aby zajali Ježiša.

Prenášanie najsvätejšej Sviatosti na konci svätej omše nám naznačuje začiatok tej spásnej drámy. Tento symbolicky úkon prenášania naznačuje uväznenie Ježiša, ktorý ostal sám, bez všetkých svojich učeníkov.

Veľký Piatok. Ježiš sa vydáva na svoju poslednú cestu. Je plná bolesti spojenej s nenávisťou, opovrhnutím, ale aj semienkom súcitu a lásky. Jeho telo je dokrvené. Rúcho kňaza je toho znakom. Oltár je obnažený, bez plachiet. Niet na ňom kríža, svietnikov. Liturgia nám tu cez symboly silno ukazuje, čo pre nás podstúpil Ježiš. Bol opustený. Liturgia slova nám to potvrdzuje. Či už cez predpovede prorokov, alebo svedectvo učeníkov. Pri poklone sv. krížu, kňaz vyzdvihne drevo kríža a akoby všetkým hovoril: „Hľa, toto je nástroj nášho spasenia. Za svoje hriechy sme si ho všetci zaslúžili. A ‘Tento’ sa za nás nechal pribiť na drevo. Kto ma väčšiu lásku od neho?“

V rannom stredoveku sa Veľký Piatok považoval za deň víťazného, blaženého utrpenia Krista. Kríž skrze Kristovu smrť dostáva nový obsah. Už neznamená len utrpenie, ale zároveň víťazstvo v Kristovi a stáva sa symbolom kresťanstva. Obrady tohto dňa končia svätým prijímaním. Je v tom nejaký súvis? Svätá Cirkev nám ponúka Eucharistiu aj v tento deň. Práve vtedy ešte výrečnejšie kričí táto Láska (čiže Kristus) do sveta, aj keď je paradoxne mŕtva. Veď Ježiš, pripomína Sv. otec Ján Pavol II.: „nám v Eucharistii skutočne prejavuje lásku, ktorá je ‘až do krajnosti’ (porov. Jn 13, 1), lásku, ktorá nepozná mieru.“ Zdá sa, že život a láska sú premožené. Kde je nádej a kde istota? Nebude viac pravdy na tomto svete, ani spravodlivosti? Po tomto všetkom je len tma nenávisťi a moci. Navonok zvíťazili.

Biela sobota. Počas Bielej Soboty od rána sme pri Ježišovom hrobe. Rozmýšľame o tom, čo všetko pretrpel za nás a ako to skončilo. Je to deň smútočného ticha. No Veľkonočné trojdnie nekončí, ale začína vrcholiť. Ak by sme ostali pri Veľkom Piatku a mŕtvom Ježišovom Tele, nebolo by to úplné. Akú odpoveď nám ponúka liturgické slávenie?

V sobotu večer začína **Veľkonočná vigília**. Celá liturgia Veľkonočnej vigílie je vlastne nočným bdením (slovo vigília pochádza z lat. vigilare- bedliť). Cirkev nás vyzýva očakávať, byť pripravení a nestrácať nádej, veď očakávame Kristovo zmŕtvychvstanie. Začína sa obradom svetla. Do tmy v chráme prichádza kňaz so zažatou veľkonočnou sviecou- Paškálom. A tma postupne ustupuje Svetlu. Tak predsa nezvíťazila tma, lebo toto svetlo je symbol **zmŕtvychvstalého Krista** a všetkých pokrstených, ktorých osvietil Boh.

Druhá časť vigílie nám ponúka Božie slovo. Treba pamätať na to, že biblické čítania so žalmami tvoria základ liturgie Veľkonočnej vigílie. Tu sa nám dáva sám Boh. Toto slovo vychádza z Božích úst a čo budeme počúvať je slovo živé, ktorým nás Boh oslovuje. Nachádzame sa v opravdivom dialógu Boha so svojim ľuďom.

Po pripomenutí a obnovení svojho krstu, nasleduje radosť a spoločenstvo pri slávení Eucharistie so Vzkrieseným Kristom. Veľkonočná procesia pri príležitosti víťazstva je už obrovskou manifestáciou putujúceho ľudu, teda nás pod vedením Zmŕtvychvstalého Ježiša Krista. Lebo ON JE VÍŤAZ. A tak už niet viac zúfalstva a zlo nemá nad Nim moc.

AKIMJAK, A.: *Liturgia posvätenia času. Spišská Kapitula, 1997.*

STUDENÝ, J.: *Kresťanské symboly. Olomouc, 1992.*

KONGREGÁCIA PRE BOŽÍ KULT. *Rok Eucharistie. Trnava, 2005.*

Jána Pavol II.: *Ecclesia de Eucharistia. Trnava, 2003.*

Luboš Laškoty

Ján Maga

*Svedok
napájaný
zo studne
pravdy,
krásy
a dobra...*

Ján Maga.
Možno pre mnohých z vás je tento človek, kňaz známy len z rozprávania, z jeho diel, zo spomienok tých, ktorí ho stretávali, poznali, ktorých formoval, miloval... Často prichádzame však nato, že ani nie je tak potrebné niekoho dôkladne poznať z osobných stretnutí a predsa nám nadšenie jedného pre život a pre Boha, ktoré čerpá zo života tohto svedka Krista postačí, aby sme sa nechali očariť jeho osobnosťou. Charakteristiku Janka Magu, ktorá nás môže nadchnúť iste v mnohom potvrdia aj slová Jána Krstiteľa, ktorú adresoval svojim učeníkom: *„Človek si nemôže prisvojiť nič, ak mu to nebolo dané z neba. Vy sami ste svedkami, že som povedal: Ja nie som Mesiáš, ale som poslaný pred ním. Ženích je ten, kto má nevestu. A ženíchov priateľ, ktorý je pri ňom a počúva ho, veľmi sa raduje zo ženíchovho hlasu. A táto moja radosť je úplná. On musí rásť a mňa musí ubúdať“* (Jn 3,27-30).

Známi ho volali Janko alebo aj s priezviskom Maga. Narodil sa v Švošove 28. 9. 1944.

Z ôsmych detí, bol Janko piaty. Vyskúšal všetky dedinské hry detí a pochopiteľne aj futbal. Zaujímavé bolo pre neho aj tlačené slovo.

Roku 1962 maturoval s vyznamenaním na Strednej priemyselnej škole textilnej v Ružomberku. Po maturite pracoval jeden rok ako majster v tkáčovni Bavlárskych závodov v Rybárpoli. Tu sa rozhodol pokračovať v šlapajách tkáča sv. Pavla a po štúdiu na Bohosloveckej fakulte v Bratislave sa stal kňazom. Vysvätený bol 23. 6. 1968 v Katedrále sv. Martina v Bratislave.

Po vysvätení pôsobil ako kaplán v Zázrivej. Neskôr bol kaplánom v Liptovských Sliačoch pri prof. Jozefovi Kútnikovi-Šmálovi. Tu absolvoval pod jeho vedením ďalšiu „univerzitu“ a keďže bol vnímavým a pozorným, veľa sa pri ňom naučil. S Jozefom Kútnikom preložili celý žaltár. Ich preklad je verný, zrozumiteľný, moderný a vhodný na recitovanie i spievanie. Pri ňom sa zoznámil s Dr. Ladislavom Hanusom a s básnikom Jankom Silanom, ktorí často navštevovali faru v Liptovských Sliačoch. Poznal sa aj s mnohými samizdatovými umelcami a prišpievateľmi do ním vytváraných samizdatov.

Janko Maga bol správcom farností vo Veľkom Borovom, Poľanovciach, Batizovciach a Kežmarku. Založil a viedol 10 rokov (1973-1983) samizdatový časopis Orientácia s ilustráciami majstra Ludovíta Fullu. Zostavil dva samizdatového zborníky Rebrík a Mládnik. Po roku 1989 vydával časopis Domov. Veľmi zaujímavá je modlitbová zbierka Týždenník, ktorá vyšla knižne roku 1990 s ilustráciami majstra Vincenta Hložníka. Z jeho iniciatívy vznikol časopis spišských bohoslovcov Brázda. Z nemčiny prekladal rozličnú teologickú literatúru.

Od roku 1990 prednášal Nový zákon a roku 1994 sa stal špirituálom v kňazskom seminári v Spišskej Kapitule. Od roku 1994 bol riaditeľom Katolíckeho biblického diela vo Svite. Patril medzi našich popredných biblistov, hoci v jednom liste mi napísal, že sa skôr cíti byť biblistom-samoukom. Preložil „Úvod do sveta Biblie - Otváral nám Písma“ od J. Trutwina. 4. 1. 1994 ho menoval pápež Ján Pavol II. za svojho čestného kaplána - monsignora. Významná bola Magova reč 22. 4. 1990 na letisku pri rozlúčke s pápežom, ktorý bol na Slovensku na prvej návšteve.

Maga mal osobitný vzťah k umeniu. Jeho učiteľ z priemyslovky Dr. Vlado Uhlár napísal o ňom v časopise Domov: „Bol to mladý kňaz, duchom čistý, zanietený priateľ umenia, milovník i svetskej krásy, ktorú Boh v prírode a ume-

leckých dielach ľudských majstrov ponúka svet.“ Jeho izba bola preplnená obrazmi a sochami našich umelcov, pričom dominoval E. Fullo. O Fullovi napísal rozsiahlu štúdiu „Stretnutie s majstrom“, ktorú uverejnil na pokračovanie v roku 1996 Ružomberský hlas. Hodnotná bola jeho knižnica zaplnená jedinečnými publikáciami.

Iniciatívou Mons. Magu sa uskutočnila výstavba kostola pre švošovských rodákov. Kostol je zasvätený Sedembolestnej Panne Márii. Po dvoch rokoch usilovnej práce sa 25. 9. 1994 uskutočnila jeho posviacka. Kostol projektoval Ing. arch. P. Repka. Sochy zhotovil sochár L. Kacvinský a podľa jeho návrhu J. Dvorský zhotovil so synmi na priečelie kostola Ducha Svätého. O hladký priebeh stavby sa zaslúžil Výbor pre výstavbu kostola, starosta obce a obetaví, pracovití veriaci. Interiér a oltárna súprava boli urobené podľa Magovho návrhu. V kostole sa vynímajú dve olejomalby od jeho priateľa národného umelca Vincenta Hložníka.

z prímičnej svätej omše

Mons. Ján Maga umrel 2. januára 1996 vo Svite. Pochovaný je vo svojej rodnej obci Švošov. Pri jubilejnom 10. výročí jeho smrti spomeňmi si v modlitbe na tohto dobrého, obetavého a múdreho kňaza (autorom tohto prierezu jeho života je Karol Okál, kronikár z Hubovej).

V roku 1995 v našom seminárskom časopise Brázda, uverejnil článok s názvom „Vidieť a počuť“ aj so slovami: „Preto sme radi, že sú medzi nami odvážni a priebojní na poli ducha. Navonok to nemajú ľahké, ale napájajú ich studničky pravdy, krásy a dobra. Tie sú sýtejšie ako trápna sila, obdiv a senzácia. Boria sa so sebou i s okolím a na ich strane je čas. Nie ten prítomný, ale už budúci. Pavol ho nazýva „KAIRO“ – príhodný čas. Prišiel pre iných a pride aj pre nich. Lebo každá neúprosná svedomitosť, čiže prísnosť, sa oplatí. Kráľovstvo Božie sa vydobýja násilím, tým, čo si vykonáme na sebe, na svojej úprimnosti a proti svojej lacnosti. Popularita nie je momentálna, blesková, ale má hlboké korene. Má vizitku boja a dlhého neuznania. A nakoniec víťazí, obohacuje. Až po čase povie

tak ako Ján Krstiteľ: „Slepí vidia, hluchí počujú a ľudia sa otvárajú pre radostnú zvesť.“ Máme česť pomáhať takým prorokom, čo učia vidieť nevidiacich a počuť nepočujúcich. To je odmena strádaná, nepochopená, lebo prináša radosť a pokoj.“

Zo srdca mu chceme všetci poďakovať za jeho obetavú prácu, na ktorú sa podujímaj každý deň, iste i v čase kedy podnietil bohoslovcov, aby zaviedli svoj seminársky časopis, ale predovšetkým za svedectvo Kristovho učeníka. O niekoľko dní príjmu naši diakoni novokňazskú vysviacku a tak nech aj ich povzbudia slová, ktoré adresoval Mons. Janko Maga novokňazom v roku 1995:

Milí novokňazi, drahí kolegovia!

Teším sa, že vo Vašom indexe je absolutórium a pred Vaším menom titul „Magister theologiae“. Ešte viac sa teším, že Vaša viera v Pána Boha dozrela až ku krásnemu odhodlaniu v Kristovi slúžiť iným ľuďom. Ordinácia na kňazstvo je reálnou odpoveďou na veľkorysú Božiu ponuku. Tento obrázok (obrázok madony) nech Ti pripomína (ozaj od teraz mi už môžeš tykať – ja som Jano) veľkosť Panny Márie.

Chrání to, čomu sa klania. Ten, koho chrání, ju ožaruje svetlom – všetko, čo má Mária, má od Krista a pre Krista.

Obdobne i kňaz, všetko, čo má, čo bude mať a čo bude konať ho urobí vzácnym a silným pre Krista, s ním a kvôli nemu. Prosím nezabudnite na to, keď jas jeho slávy blisne i na Tvoju osobu a tieň jeho kríža zatieni aj Tvoj osobný život. Trošku som sa cítil ako váš triedny a dnes na „rozlúčku poviem len, že mi je ľúto...“

Ľúto mi je, že keď som vládol, vtedy som nevedel a dnes (keď si myslím, že by som vedel), zasa nevládzem. Je v rukách Božích, či budem vládvať. Prosím zapamätaj si všetko, čo Ti náš inštitút poskytol i život našich osobných stretnutí. Pre mňa boli a zostanú svetlými chvíľami života. Verím, že bude dosť šancí stretnutiami si ich pripomenúť a trochu ich sublimovať.

Nech ten, ktorému idete slúžiť a ohlasovať ľuďom, Vám sám poskytne svetlo, optimizmus a vytrvalosť.

Tvoj Ján Maga

Pripravil: Pavol Jurčaga

Ako zomrel Judáš?

Ariel Alvarez Valdés

Podľa sv. Matúša

Ako zomrel Judáš Iškariotský, apoštol, ktorý zradil Ježiša? Každý o ňom hovorí: zarmútený, že vydal svojho Majstra do rúk jeho nepriateľov, nemohol znieť, podstúpiť úzkosť z tejto spomienky a obesil sa zo zúfalstva.

Sv. Matúš ako jediný evanjelista rozpráva o podrobnostiach jeho smrti: „Keď zradca Judáš videl, že Ježiša odsúdili, ľútosťou pohnutý vrátil tridsať strieborných veľkňazom a starším so slovami: „Zhrelšil som, lebo som zradil nevinnú krv.“ Ale oni odvetili: „Čo nás do toho? To je tvoja vec!“ On odhodil strieborné peniaze v chráme a odišiel; a potom sa šiel obesiť. Veľkňazi vzali peniaze a povedali: „Neslobodno ich dať do chrámovej pokladnice, lebo je to cena krvi!“ Dohodli sa teda a kúpili za ne Hrnčiarovo pole na pochovávanie cudzincov. Preto sa, to pole až do dnešného dňa volá Pole krvi. Vtedy sa splnilo, čo povedal prorok Jeremiáš: „Vzali tridsať strieborných...“ (Mt, 27,3-10)

Podľa Skutkov apoštolských

Uskutočnila sa Judášova smrť tak, ako ju rozpráva Matúš? Nepochybovali by sme, keby sme nemali žiadnu inú knihu Nového zákona, ktorá prináša ďalšiu informáciu. Keď sa apoštoli rozhodli zvoliť Judášovho nástupcu, aby doplnili počet „dvanástich“, Peter vyhlásil: „Bratia, muselo sa splniť Písmo, kde predpovedal Duch Svätý ústami Dávida o Judášovi, ktorý bol vodcom tých, čo zajali Ježiša; patrilo do nášho počtu a dostal podiel na tej istej službe. On nadobudol pole z odmeny za nepravosť. Spadol strmhlav¹, rozpukol sa a vyšli z neho všetky vnútornosti. Dozvedeli sa o tom všetci obyvatelia Jeruzalema, a preto pole nazvali vo svojej reči Akeldamach, to znamená Pole krvi.“ (Sk 1,16 - 19)

Mnohé odlišnosti medzi týmito dvomi textami:

Matúš hovorí o samovražde; Peter hovorí o páde, ktorý môže byť nešťastnou náhodou.

Matúš potvrdzuje, že Judáš mal výčitky svedomia kvôli zrade a išiel vrátiť kňazom peniaze, ktoré dostal; Peter nehovorí o výčitkách svedomia za zradu a ani o vrátení peňazí.

Matúš hovorí, že kňazi sú tými, ktorí kúpili Hrnčiarovo pole; Peter hovorí, že samotný Judáš kúpil túto zem.

Matúš označuje

v gréčtine toto pole ako - agron - opustené územie; zatiaľ čo Peter ho označuje ako - jorion - vlastníkovo.

Pomenovanie „pole krvi“ môže znieť ako narážka, u Matúša, na krvavú Ježišovu smrť; kým toto slovo u Petra je narážkou na Judášovu krv v čase jeho tragickej smrti

Rozličné pokusy o zmierenie týchto odlišností sú bezúspešné. Napríklad nie je možné, aby spadol dolu hlavou (podľa Petra) niekto, kto bol obesný (podľa Matúša), ak sa zlomil konár, na ktorom bol obesný.

Najlepším riešením je hľadať ako a prečo vznikla jedna a druhá správa.

Literárny druh použitý v správe Skutkov apoštolských

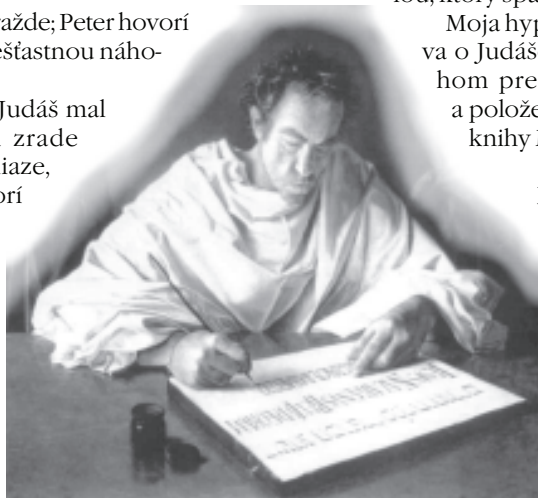
V Starom zákone existoval literárny druh, ktorý hovoril o potupných úmrtiach, o úmrtiach nepriateľov Boha, ktorí sa počas svojho života, protivili Božím plánom. Žalm 69, 23-29 a žalm 109,6-19 sú v tomto ladení, ale predovšetkým text knihy Múdrosti: „Vidia, ale súdia opovržlivo, lenže im sa bude Pán posmievať. Potom budú mŕtvolami bez úcty, na posmech medzi umrlcami večnými, lebo ich strmhlav pozráža, že ani neklesnú, vykýve ich z pevnej postate a až do posledného ich strašne odsúdi. Budú trpieť muky a vyhasne aj ich pamiatka.“ (Múdr 4,18-19)

Tento opis nám udáva odstrašujúci obraz smrti hriešnika. V staroveku nebolo horšieho prekliatia ako nemať dôstojné pochovanie mŕtvoly.

Keď sa teda porovnajú slová Petra v Skutkoch apoštolov a tieto myšlienky z knihy Múdrosti, zdalo by sa, že Peter hovoril o Judášovej smrti prevzatými slovami z knihy Múdrosti. Pre prvých kresťanov poľutovaniahodné správanie Judáša, ktorý zradil svojho Majstra, si zaslúžilo prikladné potrestanie z Božej strany. Tak sa Judáš stal potupenou mŕtvou, ktorý spadol strmhlav...“

Moja hypotéza spočíva v tom, že správa o Judášovej smrti je pre Petra príbehom preneseným prvými kresťanmi a položeným do formy odkazu na text knihy Múdrosti.

Čo sa týka odkazu na „pole krvi“, o ktorom hovorí Peter a ktoré nespomína kniha Múdrosti, môžeme sa domnievať, že to bola vskutku zem, ktorá mala populárnu prezývku, ktorej však pôvod nevieme. Medzi ľuďmi sa táto prezývka dala do vzťahu s udalosťou, ktorá sa stala Judášovi.

Matúš rozpráva o Judášovej smrti porovnaním so smrťou Achitofela

Exegéti objavili istú podobnosť medzi Matúšovým textom a udalosťou z Dávidovho života: Dávid mal dôverného priateľa Achitofela, ktorý bol jeho radcom (2 Sam 15,12). Počas Absolónovej vzbury proti svojmu otcovi Dávidovi, Achitofel bol medzi sprisahancami (2 Sam 15,31) a zradil Dávida, keď poradil Absolónovi ako zaistiť a zraniť Dávida (2 Sam 16,20 - 17,6). Achitofelov plán bol zmarený: „Keď Achitofel videl, že nekonajú podľa jeho rady, osedlal osla, zobral sa a šiel domov do svojho mesta, porobil v dome poriadky a obesil sa. Tam zomrel a pochovali ho v otcovskom hrobe.“ (2 Sam 17,23)

Achitofel a Judáš sú jediné dve postavy v Biblii, ktoré spáchali samovraždu (okrem prípadu kde počas vojny sa niekto zabil, aby ho nepriatelia nevezali do zajatia).

Zdá sa, že Matúš, pre príbeh o Judášovej smrti, si vzal za základ správu o smrti starého priateľa Dávida. Judášova zrada Ježiša bola opakovaním Achitofelovej zrady Dávida. Tento spôsob opisu nesie hlboké poslanstvo: Ježiš oživil udalosti okolo Dávida, pretože bol novým Dávidom, Mesiášom očakávaným storočiami, Mesiášom pochádzajúcim z Dávida. Toto poslanstvo je trvalé v Matúšovom evanjelium, od príbehov o Ježišovom detstve. Keďže Matúš napísal svoje Evanjelium pre židov, snažil sa skôr ukázať, že Ježiš znášal rovnaké ťažkosti ako Dávid, než odovzdať presnú historickú informáciu.

Je užitočné dodať, že správe u Matúša chýba presnosť. Ako je možné, žeby sa Judáš mohol stretnúť s veľkňazmi a vrátiť im 30 strieborných (Mt 27,3), keď sa spoli radili proti Ježišovi (Mt 27,1)? Jeho text mal bezpochyby za cieľ doplniť medzeru u Marka. Vskutku Marek priniesol dve predpovede Ježiša, jedna ohľadom Petrovho zapretia (Mk 14,30) a druhá ohľadom Judášovej zrady (Mk 14,17-21). Marek hovorí o naplnení predpovede vzťahujúcej sa na Petra (Mk 14,65-72), ale neuviedol naplnenie predpovede týkajúcej sa Judáša.

Dva ďalšie texty o Judášovej smrti

V druhom storočí Papias, biskup z Hierapolisu, podáva desivý príbeh: Judáš sa išiel obesiť, ale predtým než sa zadusil, špagát sa roztrhol a mohol sa zachrániť. Ale, neskôr, dostal chorobu, ktorá ho nafúkla až tak, že sa už nemohol prejsť tam, kde prechádza voz; jeho hlava a jeho viečka boli natoľko nafúknuté, že nemohol viac vidieť a lekári viac nemohli uvidieť jeho oči; červy a hnis vytekali z neho; po ukrutných bolestiach zomrel vo svojom dome; tí, ktorí išli týmto miestom, museli si zapchať nos, taký silný bol zápach, ktorý sa širil odtiaľ.

Iný spisovateľ prvokresťanských čias, Euménus, priniesol inú verziu Judášovej smrti: udrul sa vozíkom a jeho telo bolo prerazené váhou vozíka.

Boh je milosrdný

Staré tradície nazhromažďovali nešťastie na nešťastie, aby vysvetlili smrť človeka, ktorý sa im zdal byť najväčším zradcom. O niečo neskôr Dante

v Božskej komédii, umiestňuje Judáša na najhlbšie miesto podsvetia.

Skutočne, Nový zákon nechcel vyvíšiť sa na ňom, ani zdôrazňovať jeho zúfalstvo ani neklásť dôraz na jeho odsúdenie.

Judáš bol človek váhavý, tak ako mnohí iní v celej histórii. Nový zákon slovami Petra odhaľuje záclonu o jeho osobe, ktorý hovorí, že treba nového apoštola, „aby zaujal miesto v tejto službe a apoštoláte, ktorým sa Judáš spreneveril, aby odišiel na svoje miesto“ (Sk 1,25). Peter neupresňuje, ktoré je toto miesto. Nie je naším záujmom o tom hovoriť. Poslanie Cirkvi je spasiť a nie odsúdiť.

Keď sme pokúšaní odsúdiť bez ľútosti váhajúcu osobu, je to vhodná príležitosť, aby sme si pripomenuli spôsob, akým Nový zákon hovoril o Judášovi. Namiesto odsúdenia Nový zákon ponúka o jeho príbehu dve kladné posolstvá: Pre Petra v Skutkoch apoštolov je to Boh, ktorý má posledné slovo; pre Matúša je to Ježiš, ktorý je pravý Mesiáš.

1 Pre pochopenie celého rozprávania je dôležité uviesť, že Judáš spadol „strmhľav“ čiže dolu hlavou.

VALDÉS, ARIEL ALVAREZ: Comment mourut Judas? In: La Terre Sainte. Mars-Avril 2005, N° 576, s. 63-67.

Z francúzskeho originálu preložil Milan Kerdík; preklad zrevidoval SBALic. František Trstenský.

Alsatian Panel- Hanging of Judas glass c, Buckingham Fund 1949.494 The Art Institute of Chicago

Ako vidíte potrebu duchovných povolaní v modernom svete?

Tento svet postihnutý nákazou dedičného hriechu potrebuje lekára v každej dobe. Dáva nám ho Boh v osobe Ježiša Krista: „*Slepí vidia, chromí chodia, malomocní sú čistí, hluchí počujú, mŕtvi vstávajú a chudobným sa hlása evanjelium.*“ (Mt 11, 5).

Znakom prítomnosti Krista v tomto svete je Cirkev, ale Kristus je vo svete prítomný nielen pre dobro členov Cirkvi, ale pre dobro všetkých ľudí, jeho uzdravujúca sila je tu pre všetkých. Moderný svet možno Krista nechce, možno ho odmieta, no čím viac ho omieta, tým viac ho potrebuje, preto potrebuje aj Cirkev. A Cirkev nemôže existovať bez duchovných povolaní. Musíme mať však takú vieru, také zmýšľanie a také správanie, aby Cirkev, ktorej sme údmi bola pravým, nefalšovaným znakom prítomnosti Ježiša Krista v tomto svete.

V diecéze máte na starosti cirkevné školy. Je podľa Vás záujem o zasvätený život z okruhu týchto žiakov a študentov dostatočný alebo by mohol byť aj väčší?

Bol by to veľký omyl myslieť si, že keď niekto navštevuje cirkevnú školu, už je z toho titulu predurčený pre duchovné povolanie alebo že má povinnosť sa rozhodnúť pre duchovné povolanie. Tento blud nám robí ťažkosť, lebo tí, čo v sebe necítia duchovné povolanie, odmietajú cirkevnú školu. Je to na ich škodu a na škodu Božieho kráľovstva vôbec.

Na cirkevných školách poskytujeme vzdelanie a výchovu pre všetkých, poskytujeme to v kresťanskom duchu. Takúto výchovu potrebuje každý, nielen budúci kňazi, či rehoľníci, ale aj budúci otcovia a matky, budúci predstavitelia našej spoločnosti.

A Boh môže pozývať pre duchovné povolanie aj tých, čo nenavštevovali cirkevnú školu. Tajomstvo duchovného povolania je časťkrát skryté našim očiam.

Na obraz Ježiša Krista

Ak si spomínate, v rozhovoroch s našimi sídelnými biskupmi, spišským Františkom Tondrom a rožňavským Eduardom Kojnokom, odzneli slová: identitu kňazovi dáva Kristus cez Cirkev, a ďalej kňaz má pracovať, myslieť a hovoriť s Bohom. To, či si to naplno uvedomíme, je na každom z nás. Odhodlal som sa opäť po stopách našich otcov a s pol tuctom otázok som sa obrátil na spišského pomocného biskupa Andreja Imricha, aby nám čo to poodhalil zo svojho vnútra.

Často sa stretávate s mládežou. Akých duchovných vodcov potrebujú mladí, aby spolu s Cirkvou prežili tajomstvá Krista?

Ak chce byť niekto dobrým duchovným otcom, nesmie ohlasovať seba, ale musí ohlasovať Ježiša Krista a to Krista ukrižovaného. Musí mať odvahu aj v dnešnej dobe zostať verným učeniu Ježiša Krista a Cirkvi, aj za cenu, že ho vysmejú.

Kardinál Grocholewski o Svätom Otcovi Jánovi Pavlovi II. povedal, že keď bol medzi mládežou, veľa od nej vyžadoval a nebál sa, že stratí popularitu.

Koho by ste nám dali za vzor pri našej formácii v seminári a prečo?

Našou úlohou bude vždy stvárňovať sa na obraz Ježiša Krista. To je náš základný vzor a nemusím zdôvodňovať prečo. Na tejto ceste nám pomáha aj príklad mnohých svätých a to si môže vybrať každý sám, v čom ktorého svätého bude nasledovať.

Akými vonkajšími činmi by sa mala vnútorná formácia bohoslovcov v seminári prejavovať?

Bohoslovec má úprimne milovať Krista a Cirkev predovšetkým vo svojom vnútri. To vnútro má byť tak stvárnené, že keď sa bohoslovec navonok spontánne prejaví bez akýchkoľvek zábran, jeho prejav nikdy nesmie spôsobiť hanbu ani Cirkvi, ani Pánu Ježišovi, ktorému chce patriť. Treba sa snažiť o to, aby moje vonkajšie správanie bolo na česť Cirkvi i Pánu Ježišovi, ale také aby boli aj moje vnútorné túžby.

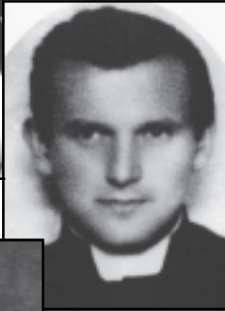
Prípomíname si prvé výročie úmrtia veľkého pápeža Jana Pavla II. Čo z jeho vitálnej osobnosti vo Vás vyvolalo obdiv?

Dobre zvládol strážiť identitu Katolíckej cirkvi a súčasne viesť dialóg s nekatolíckimi, nekresťanmi i neveriacimi.

za rozhovor ďakuje Peter Zibura

NEZ A B Ú D A M E

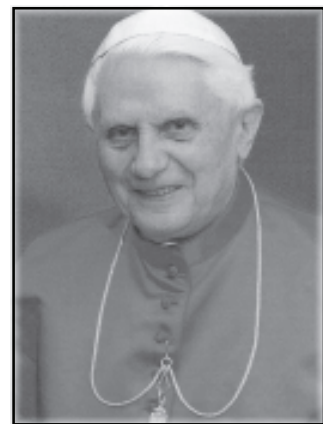

Veľa sa už napísalo o Jánovi Pavlovi II., čo je veľmi dobre, lebo ho môžeme čoraz viac a lepšie spoznávať, pre náš duchovný úžitok. Netreba však zabudnúť ani na jeho vlastné diela a tak si vytvoríť ucelenejší obraz o myslení a živote tohoto svätého pápeža. George Weigl píše, že ak chceme skutočne pochopiť Jána Pavla II., musíme ho pochopiť zvnútra - spoznať, čo formovalo a ovplyvňovalo jeho myslenie, konanie, postoje, presvedčenie, lásku k Bohu a k človeku... Aj preto, na podnet pána profesora Antona Tyrola, vznikla v našom seminári iniciatíva systematického poznávania Jána Pavla II., aby sme spoločným úsilím viac prenikali do jeho života a učenia.

V tieto dni prvého výročia jeho - prechodu zo života do života (ako sám píše), si chceme pripomenúť túžby jeho srdca a prosby prednášané Bohu, vyjadrené v modlitbách, ktoré vám ponúkame v prílohe. Na záver, i keď už veríme, že za nás oroduje v nebi, prosme Boha, aby sme ho čo najskôr mohli uctievať na oltároch celej Cirkvi.

Najsvätejší Trojjediný Bože, ďakujeme ti, že si dal Cirkvi Jána Pavla II. a chcel si, aby z neho vyžarovala nežnosť tvojej otcovskej dobroty, sláva Kristovho kríža a žiara lásky Ducha Svätého. On plne dôveroval v tvoje nekonečné milosrdenstvo a v materský príhovor Panny Márie a predstavil sa nám ako živý obraz Ježiša, Dobrého pastiera. Ukázal nám, že svätosť je vysokým stupňom riadneho kresťanského života a cestou na dosiahnutie večného spoločenstva s tebou. Daj nám na jeho príhovor a podľa svojej vôle milosti, o ktoré Ťa prosíme v nádeji, že bude čoskoro pripočítaný medzi tvojich svätých. Amen.

Po smrti Jána Pavla II. dal Boh svojej Cirkvi nového pastiera - Benedikta XVI. 19. apríla 2006 si na Slovensku pripomenieme prvé výročie jeho služby na Petrovom stolci slávením Eucharistie v konkatedrále svätého Martina v Bratislave. V tento deň budeme na neho pamätať i v našom kňazskom seminári, aby mu Boh aj naďalej pomáhal v službe, do ktorej ho povolal.

ŽIVOT JE AKO MARATÓN

V každom človeku je túžba víťaziť. Aj teraz nám olympijské hry ukázali aká silná je túžba byť lepší. A je zvláštne koľko majú šport a duchovný život spoločné. Náš život by sa dal pripodobniť k takému maratónu...

Každý bežec vie, že ak chce odbehnúť maratón, musí sa naň dobre pripraviť. Kopa nabehaných kilometrov, tvrdé tréningy, odriekanie, to všetko ho zvyčajne predchádza.

A aká má byť naša príprava na život? V prvom rade si uvedom, že k životu povoláva Boh a každý z nás sa vyvíjal pod srdcom mamy. A to bola tvoja príprava na život.

Čosi cítiť v ovzduší. Na štartovnej čiare sa schádzajú pretekári. Niektorým žiari z tváre pokoj, iným napätie a nervozita. Všade je trmvrma. Sprava i zľava postávajú diváci. Z rozhlasu znie hudba, ktorú občas preruší hlásateľ. Pretekári čakajú na výstrel, aby sa mohli vydať na trať dlhú 42 125 m. Z niektorých strán počuť vtipy a komentáre o tom, aké to bude náročné.

Postavil si sa na štartovnú čiaru svojho života – narodil si sa. Vnímaš hluk a ruch okolo seba. Všetci sa chcú prísť pozrieť na malého človečička, ktorý prišiel na svet. Žiaľ, nie každý mal to šťastie, veď niektorým sa na túto štartovnú čiaru nedovolili postaviť vlastní rodičia.....

Vravu prerušil výstrel. Dav sa pohol. Pretekári si zapínajú stopky, aby si mohli kontrolovať čas. Tlačienica je veľká. Niektorí si cestu prerážajú laktami. Kto sa potkne a spadne, riskuje, že obdrží kopance. Beh sa začína...

Krst – to je to, čo ťa odštartovalo do tvojho duchovného života. Stal si sa Božím dieťaťom a vydal si sa na ťažkú cestu, ktorá však má svoj vytúžený cieľ. Začínaš sa predierať životom. Občas sa ti zdá, že dostávaš aj prvé údery „laktami“.

Prvé kilometre ubiehajú veľmi rýchlo, pretekári sa držia pospolu. Tempo je vysoké, lebo každý má ešte dostatok síl. Postupne sa oboznamujú s traťou a s kvalitami súperov.

Ak tvoje prvé roky boli rýchle. Detstvo a mladosť je čas, keď sa človek najviac učí, spoznáva svet okolo seba. Robíš aj prvé kroky v duchovnom živote. Prví priatelia, prvá modlitba, prvá cesta do kostola....

„Balík“ pretekárov sa pomaly začína trhať. Vznikajú menšie skupinky. Každý si hľadá tempo, ktoré mu vyhovuje.

Aj ty sa snažíš niekoho chytiť, nájsť si svoje tempo. Jedno je veľmi rýchle, druhé zase po-

malé, až nakoniec nájdeš konečne to, ktoré ti sedí. To je tvoje prvé rozhodovanie. Hľadáš si svoju cestu. Rozhoduješ sa pre priateľov, pre školu, ale aj pre to, či si vyvolíš dobro alebo zlo.

Nájdi si svoje tempo, lebo ak pôjdeš rýchlo, hneď sa unavíš, ale ak pôjdeš príliš pomaly, možno do cieľa ani nedôjdeš. Dobré tempo = dobrá cesta je tá, ktorá vedie k Najvyššiemu cieľu = Bohu.

Čím viac kilometrov máš za sebou, tým viac sa potíš, spaľuješ energiu a začínaš pociťovať únavu a smäd. Čakáš, kedy už konečne dobehneš k občerstvovacej stanici. Prvá býva po ôsmich kilometroch a potom po každých štyroch. Konečne si tu. Schmatneš pohárik s vodou alebo s iontovým nápojom, napiješ sa a kúsok vody si vyleješ aj na hlavu. Osvieži ťa to a hneď sa ti beží lepšie.

Občerstvovacími stanicami sú na našej životnej ceste všetky Božie milosti a sviatosti. Sú tak potrebné, že bez nich by si v duchovnom zápase neobstál. Sú posilou, ktorá ti pomáha dôjsť k cieľu. Kiež by sme po nich túžili aspoň tak, ako pretekár túži občerstviť sa...

A už je tu 21 kilometer a obrátka. Si v polovici a vieš, že druhá ťažšia polovica ťa ešte len čaká. Síl stále ubúda. Nemyslíš na to a držíš tempo...

Nikdy nezabudni, čo je cieľom tvojho života. Veď niekam predsa musíš bežať. Nenechaj sa zviest' a neodbočuj zo svojho smeru niekde v polovici...

29 kilometer, tam nastala tvoja kríza. Cítiš sa slabý, si stále viac zadýchaný, máš pocit, že ťa bolí celé telo a máš chuť to vzdať. K tomu ešte nasleduje aj prudké stúpanie. Si na konci. Zrazu dobehne tvoj priateľ. Hneď zbadá, čo sa deje. Nenechá ťa len tak. Hovorí: „Dýchaj zhlboka a pravidelne, rob menšie kroky, drž tempo! Ja pôjdem pred tebou a trocha ťa potiahnem.“ Vďaka priateľovej pomoci si krízu prekonal a ideš ďalej.

V živote ťa môžu zastihnúť mnohé krízy. Často nebudeš vedieť ako ďalej. Nezabudni si vždy hľadať takých priateľov (a sám buď takým pria-

telom), ktorí ťa podržia v твоjich trápeniach, bez ohľadu na seba. Veď skutočný priateľ myslí na to čo je dobré pre teba a nie pre neho...

Krízu si prekonal. No pri maratónoch to tak býva, že najťažšie sú posledné kilometre. Tvoje nohy ťa akosi nechcú poslúchať a ideš už len zo zotrvačnosti. Vieš, že musíš ďalej, lebo ak by si zastal, už by si to nerozbehol...

Aj v duchovnom živote môže prísť obdobie, keď budeš musieť ísť len „zo zotrvačnosti“. Sú to napríklad také chvíle a skúšky, kedy pocituješ akúsi duchovnú prázdnotu. Vieš, že tieto chvíle je potrebné prekonať len vytrvalou modlitbou a neochabovať v konaní dobra.

Posledný kilometer – vypneš všetky sily, ktoré ti ostali a snažíš sa vydať zo seba všetko. Cieľ je už na dohľad.

Aj v konaní dobra by si mal vydať zo seba všetko. Dávaj si však ohromný pozor, aby si na „poslednom kilometri“ nezistil, že máš ešte veľké rezervy a že si mal pridať oveľa skôr. Daj si pozor, aby si to nezistil neskoro!

A konečne cieľ. Všade počuť potlesk povzbudzujúcich. Si šťastný. Máš to za sebou. Zvládol si to. Teraz si konečne oddýchneš a vychutnáš si pocit víťazstva...

Kto vie, ako sa tešia anjeli a svätí v nebi z každej spasenej duše. Ich radosť je iste väčšia ako radosť divákov na maratóne. Ty už môžeš smelo povedať spolu so Sv. Pavlom : „Dobrý boj som bojoval, beh som dokončil, vieru som zachoval. Už mám pripravený veniec spravodlivosti...“ (2Tim 4, 8 - 9).

Matúš Reiner

HOROSKOPY

Po tom, ako sa stal Che Guevara tretou osobnosťou v kubánskej revolúcii, zdalo sa mu nudačným byť funkcionárom v novom štáte. A tak začiatkom roku 1965 odcestoval do Konga.

Che Guevara tam plánoval pokračovať vo svojej revolučnej činnosti a podporiť súdruhov „lumumbovcov“.

Vo svojom denníku Che opisuje bordel v jemu zverenej domorodej armáde, s ktorou sa nedala urobiť revolta. Okrem iného opisuje „davu“.

Dava je tekutina zo špeciálnych tráv, ktorú pripravuje „muganga“ (službukonajúci čarodejník kmeňa). Davou muganga polieva vojakov pred bitkou. Aby dava účinkovala, treba sa zdržať sexuálnych kontaktov, nejst počas bitky a nebáť sa. Keď vojak utŕži rany, alebo umrie, znamená to, že porušil niektorú z uvedených podmienok.

Vojaci Che Guevaru boli úplne presvedčení, že „dava“ absolútne ochraňuje od striel, guľiek a bômb nepriateľských lietadiel.

Ak v bitke zahynulo mnoho domorodých bojovníkov, tí čo prežili, išli a zabili mugangu za to, že pripravil nekvalitnú davu.

Uznávané časopisy v každom svojom čísle uvádzajú na poslednej strane astrologické prognózy. Horoskopy považujem za totálny nezmysel, ale pripúšťam, že sú ľudia, pre ktorých je to zaujímavé čítanie. V živote som videl mnoho prejavov ľudských povier, napr. majiteľ jednej veľkej spoločnosti, predtým ako urobí dôležité obchodné rozhodnutie, hodí si mincu. Iný, predtým ako má urobiť niečo dôležité, povie si sám pre seba „sedemnáť“. Horoskop je niečo podobné.

Uznávaný časopis na svojich stránkach má špeciálne označenú reklamnú informáciu, aby mohol čitateľ rozlíšiť, čo je firemný chválospev a čo text redakcie. Ťažko chcieť od seriózneho časopisu označiť astrologické prognózy ako „úplne nezmyselné somariny.“ Možno by viac sedel podnadpis „poverý“, alebo „zábava“.

Ťažko si predstaviť, aby nejaký uznávaný časopis z neafrickej krajiny, s úplnou vážnosťou napísal: „v decembri je šanca na nové podnikanie, najmä v oblasti vzdelávania a náuky, medzinárodných vzťahov a turizmu, pretože Jupiter prešiel do znaku Strelca“.

Skúsený muganga vždy pamätá na dôsledky nekvalitnej davy.

Gleb Chesnokov

Pochválený buď Ježiš Kristus!
Ctení Bratia, Najmilší Synovia v Kristovi!

Tým istým Duchom poníženosti prijmite tento môj prvý pastiersky list k Vám, keď s Vami spojený prostredníctvom Ducha lásky, Vám ho oznamujem. Božou prozreteľnosťou sa stalo, že ako najmenší z Vás som sa dostal k vedeniu našej blahej Spišskej diecézy. Vznešený a preťažký úrad ako aj služba, ktorú som prijal ma zaväzuje k tomu, aby som bol pokorný pod silnou rukou povolávajúceho a prikazujúceho Boha a volám s prorokom: „Ach, Pane, veď neviem hovoriť, mladučký som. Ale Pán mi riekol: „Nehovor: „Mladučký som“, lebo pôjdeš všade, kde ťa pošlem a povieš všetko, čo ti prikážem. Neboj sa ich, veď ja som s tebou, aby som ťa vyslobodil!“ – hovorí Pán. Vtedy vystrel Pán ruku a dotkol sa mi úst“ (Jer 1,6-9).

„Kolkó úbohých duší bez Boha, bez Krista!“ – hovorí p. Faber, keď vyhlásil zbožnej žene pozerajúcej na veľký zoznam obyvateľov, ktorí sú pohanmi. Kolík kresťania sú bez Boha, bez Krista, narieka pápež Lev XIII. vo svojej encyklike „*De Iesu Christo Redemptore*“. „Nič sa nemôže stať úbohejšie“, uvažuje o tomto slávna Hlava Kristovej Cirkvi, „ako keď sa ľudstvo vzdaluje od svojho Spasiteľa“ – od Vykupiteľa Ježiša Krista. „Dajte mi dobrých kňazov, a s takými obrátim svet“ – hovoril často sv. Filip Neri. Sv. Gregor opakoval: „Príčinou ľudských ruín sú zlí kňazi“. V dnešných časoch sa veľa preberá otázka moderného katolicizmu. Mnohí chcú reformovať svet, ale nie samých seba: nahromadia rozličné lieky z rozličných druhov záhrad, ale svet sa nechce stať lepším. Kde je dôvod, príčina tolkej záhady?

„Dajte mi dobrých kňazov“ – príklady, cnosti – to je naplnený dobrý život kňaza, to je magické umenie a sila, ktorá obnovuje, reformuje a ku Kristovi bude môcť pritiahnúť svet. Najmä dobrým príkladom. A tiež ohlasovaním Božieho slova, vysluho-

Prorocké slová

Prvý pastiersky list biskupa Jána Vojtaššáka

vaním sviatostí a inými duchovnými cvičeniami treba reformovať svet, ale predovšetkým život plný cnosťami, naším dobrým príkladom. Tiež vysluhovaním sviatostí a inými zbožnými skutkami treba nám reformovať svet, ale najskôr dobrým príkladom. „Apoštolí obrátili svet nie pre zázraky, ktoré konali, ale preto, že v nich samých bolo opovrhnutie majetkom“ (Sv. Chryzostom).

Dnes všade rastie neposlušnosť, duch rebelovania. Aj súčasné choroby sa dajú liečiť kňazskými cnosťami poslušnosti, duchom poníženosti a rozumnej úslužnosti. Vlastnej vôle ako falošnému peniazu zasväcujú dnes mnohí, ktorí mali v naplňovaní Božej vôle byť iným príkladom. Neposlušnosť odvádza človeka od neba a otvára mu pekló. Liek na vyliečenie neposlušnosti ľudskej spoločnosti je v srdci, a duchu kňaza poslušného Božím príkazom a príkazom svojej Cirkvi. Najvyšší Kňaz Ježiš Kristus vykúpil vzpierajúce sa ľudské pokolenie voči Bohu svojou poslušnosťou. Z rajskej záhrady pochádza neposlušnosť; poslušnosť prichádza so Spasiteľom (sv. Ambróz). A keď vstúpil do sveta, povedal: „Zostúpil som z neba, aby som neplnil moju vôľu, ale vôľu toho, ktorý ma poslal“ (Jn 6,38). Treba nám bojovať zbraňami poslušnosti voči rebelujúcejmu duchu moderných čias v nás samých a v iných, ak chceme byť účinnými reformátormi sveta.

Musíme učiť a radostne ohlasovať Božie slovo, aby ľud, ktorý je zverený našej starostlivosti poznal Ježiša Krista a keď ho spozná, aby mu slúžil. Svet neslúžil Kristovi, lebo ho málo poznal. O našom storočí teda môžeme povedať so sv. Jánom: „a svet Ho nepoznal“. Obzvlášť dnes hovorí k nám náš Učiteľ: „Choďte do celého sveta a ohlasujte Evanjelium každému stvoreniu“ (Lk 16,13). Aký je náš svet: naša škola, náš kostol, naše spoločenstvá! V týchto sa musí ohlasovať Kristus, aby ho svet spoznal.

Veľmi sa nám treba zaujímať o deti, pretože im patrí budúcnosť. Čím je jar v roku, čím je kvet v prírode, tým sú deti v Cirkvi. Predovšetkým v týchto časoch sa nám treba starať aj o deti v školách, keď tak mnohé navštevujú, zväčšuje sa aj počet tých, ktorí sa nevedia prežehnať. Obzvlášť v nich musíme bojovať za školy a náboženskú výchovu, keď celé bremeno náboženskej výchovy zostalo na kňazovi a jeho svedomí. Ohlasujte teda Kristovo evanjelium v chrámoch každú nedeľu a sviatok čo najhorlivejšie, lebo: „Beda mi, keby som Evanjelium nehlásal“ (1 Kor 9,16). V nedele a sviatky aj v popoludňajších hodinách zhromažďujte mládež oboch pohlaví pred alebo po obradoch v kostoloch, znova a znova opa-

kujte katechizmus. Nebojte sa, hoci aj tieto veci často opakované zovšednejú. Blahoslavený Avila uisťuje: „Jediné slovo s úvodnou modlitbou pracuje účinnejšie, ako desať bez modlitby“.

Blahej pamäti pápež Pius X. si želal všetko obnoviť v Kristovi. Skutočne v Kristovi, my strážcovia Božích tajomstiev v Eucharistickom (Kristovi) nájdeme liek na duchovné rany dnešných čias. Tento liek sa nám ponúka zadarmo – nič cenné sa zaň nežiada, len aby sme Ho prijali s čistým srdcom, dušou oslobodenou od smrteľnosti a naplnenou láskou ku Kristovi. O prvých kresťanoch sa hovorilo, že boli vo vyznávaní viery a kresťanského mena pred svojimi prenasledovateľmi takí ako „levy vydychujúce oheň“. Žiaru tohto ohňa bezpochyby pili z prameňa „každodenného lámania chleba“. Oným chlebom boli sýtení a posilňovaní a s hrdinstvom v ústrety stáli pred levmi a tygrami alebo inými druhmi zvierat, alebo ľuďmi, ktorí ich napádali.

Voláme sa a sme totiž „správcovia Božích tajomstiev“. Sme teda rozdávatelia Eucharistického Krista v prvom rade, za tým účelom, aby prijímajúci zostávali v Kristovi a v prijímajúcich Kristus a tí, čo požívajú Krista, aby žili pre Krista. Ak teda toto napomenutie, nie moje, ale kedysi Kristovho zástupcu na zemi prijmete do srdca a v Kristovi a skrze Krista, hovorím, eucharistického, začnete obnovu súčasného sveta alebo obnovu už začatú budete intenzívnejšie zveľaďovať, Ježiš Kristus hľadajúcim neodoprie milosť, a tak vám ako aj veriacim zverených do vašej starostlivosti v plnosti dá požehnanie, lebo v Kristovi budete žiť.

A moja radosť vo vás, najdrahší, spolupracovníci so mnou, bude plná: moja láska voči vám bude nemierna a požehnanie Boha Otca, i Syna, i Ducha Svätého, ktoré vám, bratia, vyprosujem v plnosti zostane vždy nad nami a nad našimi dielami.

V Spišskej Kapitule, dňa 27. februára 1921

† Ján v. r.
spišský biskup

Celé znenie pastierskeho listu nájdete na internetovej stránke www.kapitula.sk

Preložil Milan Kerdík na Seminári z latinského jazyka pod vedením Mgr. Vladimíra Olejníka.

ilúzia

na každej minci
v prasiatku môjho ja
je zlato-strieborná vrstva
zošúchaných

neposlaných žrebov

v prudkom svetle
posledného utorku
v mesiaci
sa zastaví čas

z peňaženky
sa vytratí
posledná splátka
za moje

ilúzie

Žalúzie

1.
za plotom zívajú vyčerpané vlaky
gilotíny rámp
švihli poslednýkrát

hasnú
ohorky komínov

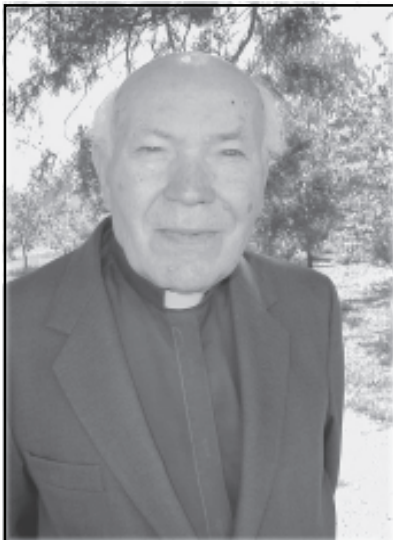
2.
budíky zalomili
skrehnutými rukami
na pol šiestu

pisacie stroje
vyrazili na lov
do druhej dimenzie
fajkových poviedok

nastúpila
pokojná diktatúra žalúzií...

autor básní: *Lubo Krestján*

Don Sersen

Dňa 9. 2. 2006 nás opustil človek, ktorého sme poznali, s ktorým sme sa stretávali - don Leopold Sersen, SDB. Bol pre mnohých príkladom najmä v pokornom znášaní utrpenia v posledných mesiacoch jeho života. Ten nebol pre neho už od narodenia ľahký.

Narodil sa v Špačinciach (okres Trnava) 5. novembra 1916. Vyrastal v roľníckej rodine, kde si spolu s bratom a sestrou už od mala privykal na tvrdú prácu. Ako sám spomínal, veľký vplyv na jeho povolanie mal jeho strýko Dr. F. Sersen, ktorý bol jedným z prvých slovenských saleziánov. Po vychodení gymnázia v Šaštíne nastúpil na ďalšiu formáciu a to v Hronskom Beňadiku, Šaštíne, na Trnávke a v Žiline. Štúdium teológie absolvoval počas krutých vojnových rokov a v r. 1947 prijal kňazské sviatenia. Tri roky pôsobil ako vedúci oratória a katechéta na Trnávke v Bratislave. Opäť však prišla rana v podobe Barabarskej noci r. 1950, keď boli zrušené všetky mužské rehole. Saleziáni boli sústredení v koncentračnom tábore v Podolinci. Tieto tábory boli určené na „prevýchovu“ a don Sersen tam strávil 20 mesiacov. Odtiaľ ho deportovali do vojenského pracovného tábora PTP Mimoň (Česko). Počas troch rokov pri tvrdej práci precestoval celé Česko i Slovensko. Po skončení tejto „služby“ musel nastúpiť do civilného povolania v Trnave v mlynch a neskôr v Bratislave. Dostal zákaz vykonávať kňazskú činnosť. Ale aj napriek

zákazu po rodinách učil náboženstvo, pripravoval deti na prvé sväté prijímanie a vykonával všetky svoje kňazské povinnosti. V tomto období sa rozvíjala aj jeho umelecká činnosť. Až ako dôchodca dostal štátny súhlas a mohol pôsobiť v duchovnej správe v Modre a neskôr bol pridelený do Bratislavy na Trnávku. Po nežnej revolúcii, keď sa saleziáni oficiálne obnovili svoju činnosť na Slovensku sa vracia do komunity v Bratislave a 2 roky (1997 - 1999) bol aj jej vikárom. Posledné roky života strávil v charitnom dome v Pezinku a potom na Spišskej Kapitule. Tu zomrel 9. 2. 2006 v 89 roku života a 58 roku kňazstva. Pochovaný je v rodných Špačinciach.

Umelecká tvorba

Sám don Sersen o nej povedal: „Potreboval som vyjadriť prežitú skúsenosť z evanjelia a z meditácie nad Božím slovom. Vždy som sa snažil, aby moja tvorba smerovala k duchovnému rozmeru človeka a k Bohu.“

Výber z jeho umeleckej tvorby vyšiel pod názvom „Dotyky ducha“ (Bratislava, vydavateľstvo Don Bosco, 1998).

Duchovný odkaz dona Sersena

„Je potrebné prežívať svoj život v duchovnom pokoji a byť vyrovnaný. Napriek akýmkoľvek problémom máme ostať optimistami, veď problémy život prináša, tie vždy boli a vždy budú. My sa musíme len snažiť neustále konať dobro a od toho nemáme nikdy upustiť. Stačí ak to budú bežné maličkosti. To dobré čo v nás je máme rozvíjať a tam kde nie je stavať nové. Ak sa budeme snažiť žiť podľa Božej vôle, potom bude na našej práci Božie požehnanie. Mať priateľov a život v spoločenstve je veľkým darom. Na spolubratoch sa všetci môžeme povzbudiť. Ak viacerí ťahajú za jeden povraz, tak ľahšie dosiahnu cieľ. Ak je človek sám, stratí sa.“

„Kňazstvo je čosi, čo sa nedá ničím nahradiť, lebo bezprostredná služba Bohu je najväčší dar.“

Matúš Reiner

Úzka cesta vedie do Božieho kráľovstva, široká do zatratenia.

(ukážka z jeho umeleckej tvorby)

Kráčajme cestou nádeje

**Jubilejný rok 2006
Rok nádeje**

Kongregácia Sestier sv. Kríža vstúpila na začiatku roka 2006 do svojho jubilea. Sestričky tejto kongregácie boli a sú už mnohé roky súčasťou života na

Spišskej Kapitule. Pri pohľade na ich prácu pre Cirkev vidieť, že svoj život často prežívajú v skutočnej radosť, vďaka, zdieľaní, ochote deliť sa, v nádeji, ktorá pramení v ich hlbokom vzťahu s Kristom. K životnému jubileu vašej kongregácie chceme aj my bohoslovci i predstavení kňazského seminára blahoželať, Vám sestričky, slovami sv. Pavla: „Boh nádeje nech vás naplní všetkou radosťou a pokojom vo viere, aby ste v sile Ducha Svätého oplývali nádejou“ (Rim 15,13). Ďakujeme za všetky vaše obete i modlitby a v týchto dňoch budeme na vás zvlášť pamätať v modlitbách.

My, Sestry sv. Kríža slávime Jubilejný rok: 150 rokov trvania nášho Inštitútu. Jubilejný rok má byť rokom jasnania, vďaky, zmierenia, obrátenia sa. Je to rok nádeje.

Nádej našim zakladateľom i sestrám pred nami umožňovali cestu. Tak aj nám pomáha otvárať sa, prijímať ju stále nanovo a umožňovať jej, aby pôsobila v nás i cez nás.

Nádej je čnosť, ktorá vidí, čo bude a tiahne nás vpred na ceste k novému nebu a novej zemi“ (por. Zjv 21,1).

Je uložená na veľkom a neslýchanom zostúpení božej lásky. Ona darovala Ježišovi človečenstvo, priviedla ho na kríž a na tretí deň ho vzkriesila. Ohromujúcou je skutočnosť, že Boh, ktorý sám je našou nádejou vkladá svoje nádeje do nás ľudí. Neponúka nám iba to, aby sme my dúfali v Neho, ale oveľa viac. On sám nás „z nádeje“ miluje celou silou tohto slova, pretože nám dôveruje a dúfa, že sa mu otvoríme a prijmemo jeho náuku.

Sväté písmo je plné takýchto príkladov: Márnotratný syn, Samaritánka, Mária Magdaléna, zblúdená ovca, Emauzskí učeníci, kajúci lotor, povolanie apoštolov atď. Tieto dejiny nádeje medzi ľuďmi - medzi Ním a mnou - po-

kračujú ďalej „pretože Boh je Bohom verným“ (por. Dt 7,9).

Žiť nádej! Ako ľahko a radostne znejú tieto slová! Koľko prislúbení sa v nich skrýva! A predsa, kresťanská nádej zostáva ťažkou a náročnou čnosťou. V dnešnej dobe je nádej zvlášť ťažko skúšaná.

Sv. Pavol píše o nádeji: „ktorá má dúfať proti všetkej nádeji“ (por. Rim 4,18) a v liste Solúnčanom píše o „prilbe nádeji“ (1 Sol 5,8). Podľa sv. Petra máme „byť stále pripravení obhájiť zdôvodniť nádej, ktorá je v nás“ (1 Pt 3,15).

Blahoslavenstvá - ten nádherný hymnus nádeje - jasne poukazujú, kadiaľ sa má táto nádej uberať. Nádej nie je neskutočným snom ani utópiou. Nádej je život a chce žiť. Kresťanská nádej sa nevzdaluje od konkrétnych skutočností pozemského života. Naopak, ona ich zjednocuje a spája i privádza k zavŕšeniu. Kardinál Louise - Marie Bille na tému „Žiť nádej“ píše: „v srdci nádeje sa ocitneme vtedy, keď sa nasadzujeme pre ľudí tak, aby stali viac ľuďmi, aby sa viac podobali Bohu a stali sa Jeho obrazom.“

Čo teda znamená pre ľudí na zemi nádej? Tak sa nasadiť, že človek sa viac stáva človekom. Boh sám sa pre to obetoval až na kríž. Našou úlohou je - účasť na Jeho vykupiteľskom diele. K opravdivo žitej nádeji nás privedú postoje ako napr.: „dôverovať“, „Boh sa postará“, „mať trpezlivosť“, „mať odvahu“, „nemalomyselnie“ premenené na denné skutky, teda žité postoje. Nič nie je bezvýznamné ani kúsok chleba, pohár vody, návšteva, všimnúť si brata vedľa seba, poďakovať sa, povzbudiť atď. Oni sprostredkovávajú nádej. Naše svedomité plnenie povinností, opravdivé verné úsilie v duchovnom živote i túžba po spojení s Pánom, to sú známky radostnej nádeje a tiež sprostredkujú nádej. Dajme nádeji tvár!

Pre túto nádej Vás prosíme, ďakujte spolu s nami za každý okamih tých 150 rokov, kedy naši zakladatelia i spolusestry premieňali skutky na živú nádej. Zároveň Vás všetkých vyzývame o úsilie, aby nádej ani dnes nestratila tvár.

*materiál poskytla Sr. Justitia
Spracované podľa listu Generálnej predstavenej
Matky Louise - Henri Kolly sestrám.*

MIESTO STRETNUTIA

V mesiaci kníh so živým slovom.

Dekorácia na vrátnici.

Kto navštívil v mesiaci marec náš kňazský seminár, tak pri vstupe do jeho priestoru mu iste padli do očí práve tieto slová, ktoré dotvárali dekoráciu umiestnenú vo vstupnej chodbe. Každý kto sa tu postavil, mohol vstúpiť do sveta, či na miesto stretnutia so živým Slovom vo Svätom písme. Myšlienka, prežiť tento mesiac intenzívnejším a častejším premýšľaním a meditovaním nad Božím slovom sa ani nie zámerne rozvinula doširoka. V blahej pamäti Ján Pavol II. často pripomínal „vznešenejšiu cestu“, ktorú predstavuje apoštol Pavol vo svojom Prvom liste Korinťanom, cestu kresťanskej lásky, cestu na ktorej ostávame nadchnutý Kristom a po ktorej sám kráčal. Nebol práve tento mesiac príležitosťou, aby sme sa nechali aj my pozvať na túto „vznešenejšiu cestu“, na ktorej čaká Slovo, ktoré žije a je Láskou?

Prežívanie tohto pozhnaného času sme spoločne odštartovali 4. marca cyklom prednášok o „Lectio divina“,

Priestor spoločenskej miestnosti, kde bola inštalovaná výstava.

Ukážky Septuaginty, Vulgáty a Novej Vulgáty. Na pravej strane Vyšehradský kódex z 11. storočia.

Sväté písmo z katedrálnej knižnice vytlačené v Benátkach roku 1478.

Ukážky predmetov používaných v židovskom národe aj za čias Ježiša Krista (kippa - pokrývka hlavy, talid - šatka, zvitky)

ktoré ponúkajú meditatívny spôsob duchovného čítania Svätého písma, praktizované už cirkevnými otcami v dávnych časoch. Každú sobotu pôstneho obdobia vo večerných hodinách spoločne s iniciátormi týchto stretnutí Prof. Antonom Tyrolom a SBALic. Františkom Trstenským sme prenikali do tajov Svätého písma.

Tretí marcový týždeň sa niesol v duchu histórie, vzniku a spôsobu ako sa Božie slovo šíriло dejinami ľudstva, ktoré boli neraz poznačené aj veľkou nenávisťou voči náboženstvu a k akejkoľvek forme jeho šírenia, k čomu nesporne patrila aj tlač Svätého písma a jeho používanie obyčajným dedinským človekom. V dňoch od 13. - 19. marca 2006 bola v spoločenskej miestnosti inštalovaná výstava Svätého písma a ukážky v nej tvorili prierez niekoľkými storočiami jeho tlače. Veľkú časť tvorili ukážky kníh nachádzajúcich sa v katedrálnej knižnici. Medzi najvzácnejšieho hosťa tejto výstavy patrila nesporne kópia Vatikánskeho kódexu zo 4. storočia, ktorú nám prepožičala Slovenská národná knižnica v Martine. Z ďalších skvostov výstavy môžeme spomenúť Kamaldulský preklad Písma do slovenčiny pochádzajúci z 18. storočia a o jeho účasť na výstave sa pričínil riaditeľ Katolíckeho biblického diela vo Svite, Prof. Anton Tyrol. Celú výstavu dopĺňalo množstvo iných ukážok, napr. Vyšehradský kódex z 11. storočia, celé Sväté písmo vytlačené v Benátkach roku 1478 a mnohé iné ďalšie. Celý komplex napokon zakončili

ukážky predmetov, ktoré boli a i dnes sú súčasťou života židovského národa.

Významnými boli v tomto týždni dva dni. Štvrtok, kedy nám Prof. Anton Týrol v odbornej prednáške predstavil Vatikánsky kódex, a piatok kedy nás po spoločnej krížovej ceste v seminárskej kaplnke SBALic. František Trstenký vtiahol do udalosti v Písme na tému: „*Povolanie Petra vo svetle proroka Izaiáša*“. Počas celého týždňa navštívili výstavu mladí, ktorí si tu konali duchovné cvičenia i ľudia z okolitých farností.

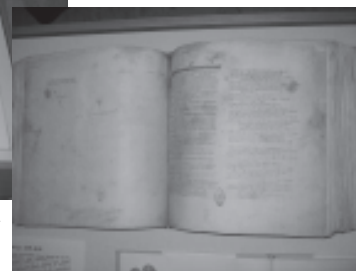
Žalm 119 v 115 verši je asi najvýstižnejším vyjadrením vďaky, ale aj pochopením toho, čo nám mal tento čas v mesiaci kníh priniesť: „*Tvoje slovo je svetlo pre moje nohy a pochodieť na mojich chodníkoch.*“ Pri Svätom písme, na „mieste stretnutia“ nechajme sa nadchnúť Kristom, ktorý **žije**.

Chceli by sme sa poďakovať na prvom mieste Všemohúcemu Bohu, že dal nášmu semináru tento milostivý čas. Veľká vďaka patrí Slovenskej národnej knižnici v Martine za požičanie kópie Vatikánskeho kódexu, Prof. Antonovi Tyrolovi, SBALic. Františkovi Trstenkému, Mgr. Vladimírovi Olejníkovi i všetkým, ktorí pomáhali pri realizácii tejto myšlienky a obetovali čas i námahu. Aj takto možno kráčať „vznešenejšou cestou“.

Nad „*Povolaním Petra vo svetle proroka Izaiáša*“ sme sa v nedeľu 19. marca zamysleli spolu s SBALic. Františkom Trstenkým, ktorý prednáša

Nový zákon na našom teologickom inštitúte.

Najvzácnejší hosť výstavy: Kópia Vatikánskeho kódexu gr. 1209, B/03

Ide o najstarší kompletný text Svätého písma Starého aj Nového zákona (okrem Makabejských kníh a niektorých listov Corpus Paulinum). Text pochádza z polovice 4. storočia po Kristovi, zachytáva grécky majuskulný text Písma, ktorý bol v neskorších storočiach na niektorých miestach nahradený minuskulným textom. Text kódexu B/03 má zdobené iniciály jednotlivých kníh, ktoré pochádzajú asi od dvoch autorov. Celý kódex B/03 obsahuje 1536 očíslovaných strán, čo je 768 listov. Text je napísaný scripciou continua, text nemá akcenty ani prídychy; minuskulný text ich má. Text vo svojej forme nie je členený. Do zbierok Vatikánskej apoštolskej knižnice sa kódex B/03 dostal okolo roku 1475. Niekoľko desaťročí predtým ho do Vatikánu priniesli pravdepodobne grécki delegáti Ferrarsko-florentského koncilu v rokoch 1438-1439. Faksimilné vydanie Vatikánskeho kódexu sa realizovalo v jubilejnom roku 2000. Ku každému výtlačku je aj sprievodná publikácia s názvom Prolegomena.

Prezentácia kópie Vatikánskeho kódexu zo 4. storočia, ktorú predniesol Prof. Anton Týrol.

Kamaldulský preklad Svätého písma do slovenčiny (tento exemplár vlastní KBD vo Svite).

Spracoval: Michal Janiga

KRÁČAJME V PRAVDE

„A všetko začalo vo svetle. V jeho novokňazských očiach iskrila sa čistota duše. Jeho ruky sa chveli pri dotyku tajomstiev. Na slovo svojho predstaveného bol ochotný vystúpiť na každú strminu a odísť za dušami do najvzdialenejšej púšte. Cítil silu vzoprieť sa každému pokušeniu a pohrdnúť každým zvodom. Všade ho prijímali ako Boží dar a bol vítaný ako žiarivý lúč. Takto to začalo; a skončilo to najprv vnútorným a potom aj vonkajším odpadnutím. Mal byť poníženým učeníkom Pokorného Ježiša, a krok za krokom vyrastala v ňom hora pýchy. Splytuje svedomie každého len nie svoje. Všetko je čierne, čo robia iní, len z neho žiari svetlo. Ani predstavení, ani spolubratia, podľa jeho mienky, nemajú ani dobrý úmysel, ani dobrú vôľu. Všetkým je sudcom a odsudzuje všetko. A zatiaľ čo tým, ktorí mu majú právo rozkazovať, vraví „non serviam“, voči malým je neúprosne tvrdý.“

Kardinál Franjo Kuharič, záhrebský arcibiskup vo svojej knihe „Kráčajme v pravde“ pozerá triezvo a dnes musíme priznať, že i pravdivo na skutočnosť, ktorá sa ukazuje v živote niektorých kňazov a v analógii i v živote nás, ktorí sa na kňazstvo pripravujeme. Možno by sa na prvý pohľad zdalo, že do takéhoto protikladu ani nie je možné priviesť svoj život, postoje, zmýšľanie. Navzdory nášmu namietaniu, práve tento obraz je dokonalou analógiou k dennému plneniu Božej vôle a postoju viery, vernou kópiou, premietanou v živote kňaza, diakona, bohoslovca...i mňa a teba, keby si si nahovárал, že do žiadnej z týchto kategórií nepatíš. Tvorcom scenára je ale každý sám, a tak pomer čistých a zrnitých scén závisí v plnej miere od samotného tvorcu. Skús len na chvíľu vsadiť do tohto obrazu svoje postoje voči priateľom, postoje vzhľadom na naše povinnosti i v čase formácie vlastného povolania, náš vzťah, či dôveru k Bohu, ktorá je často tak oslabnutá, že ju zlomí aj najslabší vietor.

Sme na ceste za Kristom a podobný obraz v našich životných situáciách sa môže, ale nemusí objaviť. Postavme sa však k obrazu seba ako muži, muži, ktorí dokážu v pokore sklopiť zrak a uznať nedokonalosť. Ale bez strachu, Slnko totiž stále svieti a zohrieva. A skúsenosť nás učí, že teplo a lúče slnka pobádajú človeka, aby zdvihol hlavu a nechal sa zohriať. Možno však

i ostať so sklopenou hlavou a pozeráť stále len na seba, zostať vo vlastnom tieni. V akom postoji zostaneš?

„Pred Pravdou treba zostať stáť! Pravda núti k poníženosti a rozmýšľaniu. Pravda otvára hĺbky bytia i večnosti. Nedovoľuje kompromis svedomia! Chce zostať vždy celá a čistá! Len tak dokáže oslobodzovať! Len tak môže meniť človeka!“

Ukrižovaný a zmŕtvychvstalý Kriste, daj mi odvahu kráčať vždy v pravde, a keby som ostával vo svojom vlastnom tieni, zohrej ma svojimi lúčmi natoľko, aby som túžil hľadiť na Slnko.

Použitá literatúra:

KUHARIČ, F.: Kráčajme v Pravde, Dobrá kniha : Trnava, 1996.

Michal Janiga

„Jasaj na chválu Pánovi, celá zem,
s radosťou slúžte Pánovi.
S plesaním vstupujte pred jeho tvár.“
Ž 100,2

NOVINKY

Odhodlanosť nasledovať Krista všade kam ide, potvrdia aj tento rok noví kandidáti na kňazstvo, ktorí príjmu diakonskú vysviacku vkladáním rúk a modlitbou otca biskupa. Pre spišskú diecézu bude vysvätených 11 nových diakonov 14. júna 2006 o 15. hodine v Katedrále sv. Martina v Spišskej Kapitule. Rožňavská diecéza bude bohatšia o dvoch nových diakonov, ktorí príjmu svätenie 23. júna 2006 o 10. hodine v Katedrále Nanebovzatia Panny Márie v Rožňave.

Všetkým Vám, ktorí prijmete diakonskú vysviacku chceme zo srdca vyprosiť veľa darov Ducha Svätého, múdrosť srdca, otvorenú náruč pre božie milosti i silnú vieru a nádej, že s Kristom nič nie je stratené, ale On je pre Vás ziskom. Nech je každý z vás dľažbou, po ktorej budú kráčať duše do neba. Pod ochranou Panny Márie „s plesaním vstupujte pred jeho tvár“. To vám zo srdca vyprosujú predstavení seminára, vaši spolubratia bohoslovci, rehoľné sestry i všetci zamestnanci seminára.

Bohoslovci, ktorí príjmu diakonskú vysviacku 14. júna 2006 (zľava): František Bebko, Jozef Marhefka, Richard Čižmár, Mikuláš Grich, Marián Tomašov, Jozef Holubčík, Peter Nákačka, Milan Kerdík, Štefan Torbík, Ján Červeň, Marián Hlavatý, Ján Bystriansky, Róbert Likavčan.

Knižnica v novom šate

Dňa 3. novembra 2005 sa v kňazskom seminári biskupa Jána Vojtaššáka konala slávnostná posviacka seminárnej knižnice. Samotný obrad požehnania vykonal, a knižnicu posvätil rektor kňazského seminára Mons. Jozef Jarab.

Svoj príhovor začal spomienkou na bývalé využitie priestorov, v ktorých sa teraz nachádza nová knižnica. Poukázal na hodnotu ukrytú v knihách, ktorá nás má obohacovať ako každodenný chlieb. A tak ako chlieb zveľaduje naše telo, knihy majú podobne pôsobiť na náš intelekt. V časoch neslávnej minulosti, bývalého režimu, tieto priestory využívala ŠtB na správu osobných zložiek občanov SR, no po obnovení seminára v roku 1990 boli tieto priestory požehnané miestnym otcom biskupom Františkom a slúžili ako seminárna kaplnka. Dnes nám tieto priestory umožňujú prístup k prameňom múdrosti a poznania. Knižný fond tvorí 45 930 kníh a 52 973 kníh historických. V seminárnej knižnici sú taktiež diplomové práce študentov a absolventov katolíckej teológie.

Dnes sa nám patrí poďakovať vicerektorovi Dušanovi Škrábekovi, knihovníckam pani Kovalanovej a Rerkovej i všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k otvoreniu novej seminárnej knižnice.

Prezaté zo seminárnej kroniky, R. Vitko

Najvyšší čas na modlitbu!

Experti EÚ za ďalšie ľudské práva

Návrh medzinárodnej zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou o práve uplatňovať výhradu vo svedomí posudzovala aj poradná skupina nezávislých expertov EÚ. Jej členom je aj slovenský advokát Martin Buzinger, učiteľ na Právnickej fakulte UK v Bratislave. Skupina nielenže skritizovala navrhovanú zmluvu a žiada, aby lekári boli nútení vykonávať potraty, ale vo svojom vyhlásení tiež požaduje, aby asistovaná samovražda, homosexuálne zväzky a prístup k antikoncepcii patrili k „ľudským právam“, ktoré majú byť občanom EÚ zaručené.

Odborníci argumentujú, že nestačí, aby bola asistovaná samovražda alebo homosexuálne manželstvo legálne, vlády musia zaistiť, aby mali ľudia ľahký prístup k týmto službám. Nábožensky motivované námietky nemôžu tento prístup komplikovať. Podobný princíp by mal platiť pre sobášiacich úradníkov a duchovných. Z emailovej korešpondencie, ktorú sa podarilo získať organizácii C-fam vyplýva, že medzinárodná potratová lobby si stanovisko pochvaľuje. Irene Donadiová z IPPF napísala: „Záveru reflektujú všetky argumenty prezentované komunitou zástancov sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv.“

Uverejnil: Spravodajca občianskeho združenia Fórum života, 1/2006, s. 10.

Thank you corner

Ďakovacie okienko

Keď niekto spomenie kdekoľvek doma kňazský seminár, tak znalci tohto názvu ihneď pred sebou vidia chalanov, ktorí sa pripravujú na kňazstvo. Skúsenosť nás, ktorí sme tu po rokoch ako doma však nemôže a iste ani neostáva len pri tomto chabom konštatovaní. Seminár je totiž neodmysliteľne spojený aj s prácou mnohých mužov a žien, ktorý každý deň prichádzajú do svojej práce, aby nám spríjemnili, uľahčili i pomohli prežívať našu prípravu na kňazstvo v čistom prostredí, s nie prázdny žalúdkom, s fungujúcim kúrením, s tečúcou vodou, či opratými perinami alebo umytými chodbami až po administratívne záležitosti, ktoré sú nevyhnutnou súčasťou fungovania seminára ako aj teologického inštitútu v rámci teologickej fakulty. Blíži sa záver tohto školského roka a nechceme na jeho konci zabudnúť ani na tých, ktorí nám celý rok umožňovali prežiť v ľudských podmienkach. Patria tu všetky rehoľné sestry, ktoré pracujú od rektorátu cez ekonomické až po kuchyňu, na všetkých zamestnancov v administratívnej oblasti i na tých, ktorí pracujú na vrátnici. Poďakovanie patrí nášmu správcovi, všetkým technikom a údržbárom. Nezabúdame ani na naše knihovničky, ktoré s veľkou ochotou nám vždy vychádzali v ústrety pomocou i radou. V neposlednom rade ďakujeme našim drahým upratovačkám na čele so sestričkou Felíciou.

Vy všetci ste súčasťou našej veľkej spoločnej rodiny, ktorá Vám zo srdca ďakuje i za tento spoločne prežitý školský rok v seminári.

Ospravedlnenie:

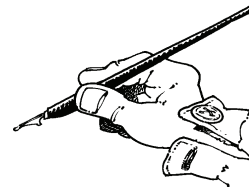
Chceme sa zo srdca ospravedlniť rožňavskému diecéznemu biskupovi Mons. Eduardovi Kojnokovi za nedostatočne spracovaný rozhovor, ktorý nám v minulom čísle Brázdy poskytol (str. 10).

Oprava chýb z minulého čísla 3/2005:

V článku o Mons. Jánovi Jaloveckom sme v nadpise uviedli, že bol doktor teológie (ThDr.), nakoľko po presnejšom preverení informácií nám kompetentní potvrdili, že tento titul nezískal (str. 16).

V rubrike „Hokejová liga v seminári“ sa ospravedľujeme všetkým, ktorým sme skomolili meno. Ide o Petra Nákačku a Dominika Jamricha (str. 22).

V rubrike „udalosti“ v správe o ministériách lektorátu a akolytátu opravujeme znenie, že akolyta je riadny rozdávatel svätého prijímania, nakoľko ide o mimoriadneho rozdávatel svätého prijímania.

O QUMRÁNSKÝCH ZVITKOCH V KŇAZSKOM SEMINÁRI B. JÁNA VOJTAŠŠÁKA

V rámci študijných aktivít bohoslovcov sa 28.februára 2006 v Kňazskom seminári biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskej Kapitule, uskutočnila prezentácia výsledkov seminárnej práce z Nového zákona. Seminár viedol SBALic. František Trstenský. Študenti: Richard Čižmár, Štefan Torbík, Róbert Likavčan, Ján Bystriansky a Peter Nákačka pod jeho odborným vedením prítomným predstavili špekulatívne otázky nálezu, pôvodu, obsahu, dejín, autorstva a miest objavenia zvitkov. Názvom qumránske zvitky je označená skupina nálezov objavených v jedenástich jaskyniach vo Wadi Qumran a jeho okolí.

Prezentácia a aj následná diskusia sa niesla v rodinnom duchu, pri ktorom však nechýbala odbornosť a vedeckosť predkladaných informácií. SBALic. František Trstenský v úvode privítal všetkých prítomných a vyzdvihol hodnotu qumránskych nálezov, ktoré znamenajú dôležitý pokrok v štúdiu biblických textov. Okrem iného poznamenal: „Nebojte sa študovať pramene textov Svätého písma. Toto naše stretnutie je len pozvánkou k takémuto štúdiu“.

BRAT CYRIL Z KOMUNITY TAIZE VO FRANCÚZSKU V KŇAZSKOM SEMINÁRI NA SPIŠSKEJ KAPITULE

Dňa 19. marca 2006 v Kňazskom seminári biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskej Kapitule sa predstavený seminára, bohoslovci i hostia mali možnosť osobne stretnúť s bratom Cyrilom z komunity Taize vo Francúzku.

Brat Cyril, pôvodom z Nemecka, prítomným predstavil komunitu, ktorej je aj sám členom, priblížil život brata Rogera- zakladateľa komunity a premietol krátky záznam o pôsobení bratov v komunite.

Taize je malá dedinka na vidieku vo Francúzku. Podľa nej je aj názov spoločenstva, ktoré toho času má 100 bratov z 25-tich krajín sveta. Jeho členovia žijú spolu v celibáte bez rozdielu vierovyznania. „To bol aj dôvod založenia nášho spoločenstva“, povedal brat Cyril a ďalej pokračoval, „našou úlohou, ale aj úlohou nás všetkých je hľadať to čo nás spája, nie čo nás rozdeľuje. Takto sa spoločný život stáva znakom zmierenia.“

PREZENTÁCIA KNIHY SPOMIENOK ARCIBISKUPA BUKOVSKÉHO

Dňa 17. marca 2006 v Kňazskom seminári biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskej Kapitule sa uskutočnila prezentácia knihy spomienok arcibiskupa, emeritného pápežského nuncia J.E. Mons. Jána Bukovského. Autobiografia s názvom „Spomienky spoločníka“ prináša množstvo zaujímavosti z obdobia komunistického režimu, keď bola Cirkev v bývalom Československu paralyzovaná a prenasledovaná.

Mons. Ján Bukovský pôsobil tridsať rokov vo vatikánskej diplomacii. Neskôr svoju službu vykonával ako pápežský nuncius najprv v Bukurešti a zavŕšil ju v Moskve. V súčasnosti žije na odpočinku v Techny, ILL.USA.

Nasledujúci deň 18. marca 2006 v ranných hodinách slávil otec arcibiskup v seminárskej kaplnke svätú omšu, na ktorej boli prítomní bohoslovci i predstavení kňazského seminára a v neposlednom rade aj noví kandidáti prijímacích pohovorov do kňazského seminára. V homílii priblížil život Cirkvi v USA. Seminaristov povzbudil k štúdiu slovami: „Už aj v Európe sa zakorenili sekularizmus. Je veľmi ťažké proti nemu bojovať. Doba, ktorá teraz prišla, pociťuje veľkú krízu rodiny. Preto nezanedbávajte štúdium, najmä štúdium morálky. Tieto rodiny budú potrebovať aj vašu pomoc.“

*„Láska nikdy nezanikne“ (1Kor, 13, 8),
lebo „Boh je láska“ (1Jn 4, 16).*

Mám prázdne ruky
a Ty si mi do nich vlo•il
hymnus na lásku.

Len Tebe tíško kladiem otázku,
či to zvládnem.

Usmievaš sa a šepkáš:
Nielen v rukách máš ten hymnus,
u• predtým do srdca som ti ho vlo•il.

Áno, bolo to vtedy,
keď si mi telo s dušou spojil
a keď si ma krstom preporodil,
stala som sa celkom Tvoja.

Rada Ti kráčam v ústrety,
čas odletí
a ja Ti vlo•ím svoje srdce do dlaní.

Posilnená Tvojou láskou
netrápim sa u• nad otázkou,
či to zvládnem.

V dôvere v Tvoju pomoc
•ije moja nádej.

Sr Salezia